

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA. Matèria: MÚSICA I

0. ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT DEL DEPARTAMENT DE MÚSICA.

El departament de música de l'IES Port d'Alcúdia està integrat per dos professors:

- **Josep Alemany Font**, grau superior de flauta travessera pel Conservatori Superior del Liceu de Barcelona. Cos de Secundària. Professor interí, mitja jornada.
- **Miquel Herrero Olivares**, llicenciat en Història i Ciències de la Música, cos de Secundària. Professor amb plaça fixa, jornada sencera.

Els grups es distribueixen de la següent manera:

	Matèria	Curs	Hores
Josep Alemany Font	Música I	1r ESO A	3
		1r ESO B	3
		1r ESO C	3

	Matèria	Curs	Hores
Miquel Herrero Olivares	Música I	1r ESO D	3
	Música II	2n ESO	3
	Música	4rt d'ESO	3
	Taller de Música	UECCO	2

La reunió de departament està previst que es realitzi el dimecres en horari de 9'50 a 10'40.

1. SEQÜENCIACIÓ DE CONTINGUTS PER CURSOS

Estan extrets de l'Annex I del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015).

1.1. PRIMER D'ESO.

Bloc 1. Interpretació i Creació.

1. Lectura i escriptura de la notació musical, també amb editors musicals, al servei de l'audició, la interpretació, la creació i la comprensió de la música.
2. Identificació, mitjançant l'audició i l'anàlisi, dels elements que intervenen en la construcció d'una obra musical.
3. Interès per conèixer les diferents possibilitats sonores de la veu, el cos i els instruments.
4. La veu i la paraula com a mitjà d'expressió musical: característiques i habilitats tècniques i interpretatives.
5. Exploració i desenvolupament d'habilitats tècniques elementals de la veu i dels instruments musicals: afinació, precisió, dicció, fraseig i expressió.
6. Interpretació d'obres musicals i pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.
7. Els instruments i el cos com a mitjà d'expressió musical: característiques i habilitats tècniques i interpretatives.
8. Pràctica de danses variades i, en particular, de les danses i els balls de les Illes Balears.
9. Improvisació i creació amb elements bàsics del llenguatge musical com a mitjà per reflexionar sobre els processos creatius i els components essencials del llenguatge musical.
10. Composició, individualment o en grup, de cançons, peces instrumentals i coreografies senzilles per a diferents agrupacions a partir de la combinació d'elements i recursos bàsics presentats en el context de les diverses activitats que es duen a terme dins l'aula.
11. Pràctica de les pautes bàsiques d'interpretació: silenci, atenció al director i als altres intèrprets, audició interior, memòria i adequació al conjunt.

12. Acceptació i compliment de les normes que regeixen la interpretació en grup i aportació d'idees musicals que contribueixin al perfeccionament del treball comú.

13. Interès per la superació personal i la millora de les produccions pròpies dins el procés creatiu.

Bloc 2. Escolta

1. Aplicació d'estratègies d'audició, audició interior, memòria comprensiva i anticipació durant la pròpia interpretació i creació musical.
2. Identificació en l'audició i l'anàlisi auditiva dels elements més significatius de la melodia, l'harmonia, el ritme, el timbre i la textura en obres i pràctiques musicals diverses.
3. Utilització de recursos corporals, vocals i instrumentals, mitjans audiovisuals i tecnològics, textos, partitures, musicogrames i altres representacions gràfiques per comprendre la música escoltada.
4. Identificació en l'audició i l'anàlisi auditiva dels elements més significatius de la melodia, l'harmonia, el ritme, el timbre i la textura en obres i pràctiques musicals diverses.
5. Utilització de recursos corporals, vocals i instrumentals, mitjans audiovisuals i tecnològics, textos, partitures, musicogrames i altres representacions gràfiques per comprendre la música escoltada.
6. Utilització de recursos corporals, vocals i instrumentals, mitjans audiovisuals i tecnològics, textos, partitures, musicogrames i altres representacions gràfiques per comprendre la música escoltada.
7. Classificació i discriminació auditiva dels diferents tipus de veus i d'instruments, incloent-hi els instruments propis de les Illes Balears i de diverses agrupacions vocals i instrumentals.
8. Sensibilització cap a les dimensions sensorials i terapèutiques del so i de la música i consideració de la importància d'un entorn saludable.
9. Valoració i comprensió de la importància del silenci i del so com a condició prèvia per a l'existència de la música.

Bloc 3. Contextos musicals i culturals.

1. Coneixement i valoració de les manifestacions i obres musicals més significatives del patrimoni musical balear i universal.
2. Utilització correcta del vocabulari musical específic per descriure i explicar els

components del llenguatge musical.

3. Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per conèixer la música.
4. Reconeixement de la pluralitat d'estils en la música actual.
5. Interès per conèixer músiques de diferents estils i característiques, per tal d'ampliar i diversificar les pròpies preferències musicals.
6. El consum de música en la societat actual. Sensibilització i actitud crítica cap al consum indiscriminat de música i la contaminació sonora.

Bloc 4. Música i Tecnologia

1. Utilització de dispositius i instruments electrònics a l'abast per crear, interpretar, enregistrar i analitzar peces i per fer activitats musicals.
2. Ús progressiu dels paràmetres d'edició i impressió de partitures.
3. Realització d'instrumentacions a partir de combinacions tímbriques i textures diverses amb el suport de les noves tecnologies.
4. Interès per l'ús de la tecnologia musical i audiovisual en el desenvolupament creatiu.
5. Elements que intervenen en els processos d'enregistrament i manipulació del so.

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ÀREA

Estan extrets de l'Annex I del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015). Els objectius específics de la matèria delimiten les capacitats musicals que els alumnes hauran d'haver assolit en finalitzar l'educació secundària obligatòria com a resultat dels aprenentatges realitzats en la matèria de Música.

1. Expressar idees i sentiments utilitzant la veu, el cos, objectes, instruments i recursos tecnològics amb la finalitat d'enriquir les pròpies possibilitats de comunicació i respectant altres formes d'expressió.
2. Desenvolupar diverses habilitats i tècniques que es puguin aplicar a la interpretació (vocal, instrumental, de moviment i dansa) i a la creació musical, tant individual com en grup.
3. Participar en activitats musicals organitzades dins i fora del centre escolar i fer-ho de forma responsable i proactiva, amb una actitud oberta, interessada i

respectuosa, a fi de superar estereotips i prejudicis i de prendre consciència, com a membre d'un grup, de l'enriquiment que es produeix amb les aportacions dels altres.

4. Reconèixer les característiques de diferents obres musicals com a exemples de creació artística i del patrimoni cultural, apreciar les intencions subjacents a aquestes obres i les funcions que acompleixen i aplicar la terminologia apropiada per descriure-les i valorar-les críticament.
5. Valorar la importància del silenci i del so com a condició prèvia per a l'existència de la música i com a part integral del medi ambient, i prendre consciència de l'agressió que suposa la contaminació acústica i les conseqüències que té.
6. Escoltar una àmplia varietat d'obres, de estils, gèneres, tendències i cultures musicals diferents, apreciar-ne el valor com a font d'informació, coneixement, enriquiment intercultural i plaer personal, a fi de despertar l'interès de l'alumne per ampliar i diversificar les preferències musicals pròpies.
7. Elaborar judicis i criteris personals, mitjançant una anàlisi crítica dels diferents usos socials de la música, de qualsevol origen, i aplicar-los amb autonomia i iniciativa davant situacions quotidianes; valorar la contribució d'aquests usos a la vida personal i a la de la comunitat.
8. Conèixer, analitzar, valorar i respectar la música i la dansa pròpies, tant del territori nacional com de les Illes Balears, i contribuir activament a la conservació, divulgació i millora d'aquest patrimoni.
9. Utilitzar de manera autònoma i creativa diverses fonts d'informació —mitjans audiovisuals, Internet, textos, partitures i altres recursos gràfics— per conèixer la música i gaudir-ne.
10. Conèixer i utilitzar diferents mitjans audiovisuals i tecnologies de la informació i la comunicació com a recursos per a la producció musical i valorar la contribució d'aquests recursos a les diferents activitats musicals i a l'aprenentatge autònom de la música.
11. Comprendre i apreciar les relacions entre el llenguatge musical i altres llenguatges i àmbits de coneixement, així com la funció i el significat de la música en diferents produccions artístiques i audiovisuals i en els mitjans de comunicació.

3. ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES.

3.1. Mètodes i propostes didàctiques.

- Els *principis metodològics* en què se basarà l'activitat docent són:

- L'alumne és **protagonista** i participa del procés d'ensenyament–aprenentatge.
- Allò que s'aprèn es construeix sobre allò que ja es coneix, integrant els nous coneixements, habilitats i destreses en base a experiències anteriors de l'alumne relacionades amb els seus interessos i necessitats (**aprenentatge significatiu**).
- Es motivarà l'alumne impartint continguts i plantejant activitats que percebi com a pròxims, interessants, útils i funcionals, per a afavorir la seva autoexpressió, la interpretació de fets reals i el pensament divergent. Propiciarem que se senti cada vegada més competent front als reptes plantejats, fet que retroalimentarà la seva **motivació** i elevarà la seva **autoestima**.
- Els plantejaments educatius s'adaptaran a les característiques particulars, ritme de treball i casuística de cada alumne (**atenció a la diversitat**).
- L'adquisició de nous coneixements i habilitats es planteja de forma progressiva i continuada, seqüenciada, ben definida, acotada i evitant l'ambigüitat (**progressió i gradualitat**).
- Es propiciarà l'**autonomia** de l'alumne presentant materials que pugui abordar per sí mateix i incentivant la recerca, tractament i síntesi de la informació.
- Es dissenyaran activitats que facilitin la **interacció** professor–alumne i alumne–alumne.
- La matèria de Música s'imparteix tenint en compte que està íntimament connectada amb les matèries de Dibuix, Educació Física, i les Ciències Socials (**interdisciplinarietat**).
- La matèria de Música s'imparteix, entre altres, amb l'objectiu d'estimular el desenvolupament de les capacitats de forma global, en especial les de **percepció, expressió i creativitat**.
- L'educació en **valors** impregnarà amb caràcter transversal les activitats que es desenvolupin. Els alumnes han de conèixer, assumir i exercir els seus drets i deures en el respecte als altres, practicant la tolerància, la cooperació i la

solidaritat entre les persones i grups, exercitant-se en el diàleg i afiançant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural.

- Les diferents **activitats d'ensenyament-aprenentatge** que es duran a terme poden agrupar-se segons la seva finalitat i variaran en funció de la unitat didàctica a la qual s'apliquin. Haurà de plantejar-se un nombre elevat, seqüenciat, progressiu i variat d'activitats, que permeti donar resposta a la diversitat de l'alumnat. El disseny d'aquestes activitats estarà basat en els principis metodològics enunciats anteriorment. Les activitats que es duuguin a terme correspondran a algun dels següents tipus:

- Activitats d'iniciació/introducció, amb què presentar la unitat d'aprenentatge i conèixer el nivell de coneixements previs dels alumnes sobre els aspectes que es desenvoluparan.
- Activitats de desenvolupament, que permetin als alumnes adquirir els coneixements mínims perseguits en cada unitat didàctica.
- Activitats d'ampliació i reforç, amb les quals els alumnes puguin aprofundir en els continguts adquirits i que facilitin l'aprenentatge dels alumnes que tinguin dificultats.
- Activitats d'avaluació, entre les quals s'inclouen les dels apartats precedents i aquelles que específicament tinguin com a finalitat avaluar l'adquisició de continguts.

Aquestes activitats es basaran en:

- L'audició, que apropi a la música de diferents èpoques i cultures, dotant l'alumne d'una sèrie de criteris de percepció que desenvolupin una actitud crítica amb la constant informació sonora.
- L'expressió/interpretació en les múltiples maneres (vocal, instrumental i corporal/moviment), que permetin a l'alumne relacionar-se amb la música des d'una òrbita pràctica i participativa.
- La creació, emprant recursos informàtics que permetin a l'alumne relacionar-se amb el fenomen musical directament alhora i posar en pràctica els coneixements de llenguatge musical adquirits.
- L'anàlisi, que capaci l'alumne a veure la música com un art i com una ciència.
- La investigació, que acosti a l'alumne a diferents fonts d'informació i li aporti autonomia en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

- Alguns **aspectes metodològics** a tenir en compte. La influència mútua, mitjançant la qual l'ambient del grup repercuteix en les conductes de cada alumne i, de manera recíproca, les actituds individuals condicionen la trajectòria de la classe, fa necessari establir una organització que vertebrï el grup.

En la presentació, el professor informará als alumnes sobre aspectes rellevants del desenvolupament de la matèria com la relació i temporalització de les unitats didàctiques, els criteris i sistemes d'avaluació, criteris de qualificació i sistema de recuperació, els plantejaments metodològics i les instruccions d'ús de materials, la relació d'activitats extraescolars i complementàries, les normes de convivència i funcionament, els drets i deures de l'alumnat i el professor, i qualsevol altre oportú.

Per a desenvolupar els principis esmentats, s'observaran els següents aspectes metodològics:

- **Organització del temps:** Les sessions s'organitzaran amb flexibilitat, preveient moments per a l'aclariment de dubtes, consultes i suggerències que formulin els alumnes, atenent a la diversitat del grup.
- **Organització del treball:** En funció del tipus d'activitat que es realitzaran els alumnes s'agrupen en:
 - Gran grup (la totalitat dels alumnes del grup-classe), en la majoria de les activitats;
 - Petit grup (4-5 persones), per als treballs en col·laboració basats en l'anàlisi, recerca, tractament i síntesi d'informació, que formarà a l'inici del curs el professor, sota el criteri d'heterogeneïtat; i
 - Individualment, en la resolució d'exercicis, treballs i exàmens.
- **Organització de l'espai:** La matèria s'imparteix en els següents espais físics:
 - Preferentment, a l'aula de música, que és suficientment espaiosa i aïllada de renous exteriors.
 - En altres aules de l'IES.
 - Ocasionalment en altres espais del centre o l'exterior, per a les activitats quan així s'estableixi.

El mobiliari es disposarà facilitant les intervencions del professorat, l'atenció de l'alumnat en classe així com la resolució de tot tipus d'activitats.

L'ús de l'aula d'informàtica, subjecte a prèvia sol·licitud.

3.2. Materials i recursos didàctics

El departament de Música elaborarà el material didàctic per als quatre cursos d'ESO. Els alumnes que cursen la matèria de Música tendran la possibilitat, sempre sota la supervisió del professorat de fer ús de tots els recursos materials dels que disposa l'aula específica.

Per al desenvolupament del procés ensenyament-aprenentatge els alumnes hauran d'emprar un quadern de classe i la flauta dolça. En els cursos de 1r i 2n es podrà utilitzar la tablet en el desenvolupament de les classes.

Es crearà un espai virtual (Classroom) on els alumnes podran trobar tots els recursos didàctics (llistes audicions, partitures, vídeos, apunts ...) que es faran servir a classe.

4. TEMPORALITZACIÓ.

1r d'ESO – MÚSICA I.		
1a avaluació	2a avaluació	3a avaluació
PRESENTACIÓ-AVALUACIÓ INICIAL	MELODIA I HARMONIA	LA VEU
ELS ELEMENTS DE LA MÚSICA	TIMBRE	DINÀMICA I EXPRESSIÓ
RITME I PULSACIÓ	AGRUPACIONS INSTRUMENTALS	FORMA
CONCERT DE NADAL		

5. ACTIVITATS I PROCEDIMENTS D'AMPLIACIÓ I REFORÇ.

Tot l'alumnat, amb independència de les seves especificitats individuals o de caràcter social, té dret a una educació bàsica adequada a les seves necessitats i característiques. Detectat el nivell de competència de l'alumne (Avaluació Inicial i informes del departament d'Orientació d'anys anteriors), s'adoptaran preferentment les mesures de caràcter ordinari i només quan escaigui les de caràcter extraordinari, sota les instruccions del Departament d'Orientació. Les mesures ordinàries d'atenció a la diversitat consistiran en:

- Plantejament d'activitats diverses de reforç i ampliació que permetin assignar tasques diferents als alumnes, proporcionant material de contingut heterogeni.
- Quan escaigui, adaptacions curriculars no significatives (ACI), que introduiran altres variacions en la metodologia i excepcionalment en la seqüenciació de continguts.

Les mesures extraordinàries que en el seu cas s'hagin d'adoptar d'acord amb les instruccions del Departament d'Orientació i sense perjudici de les mesures organitzatives

que pugui adoptar el centre seran les previstes en la legislació aplicable:

- Adaptacions curriculars significatives: que comprendran la reformulació dels elements prescriptius del currículum per a l'alumne (objectius, continguts i criteris d'avaluació); i
- Mecanismes per atendre els alumnes de compensació lingüística, que afavoreixin la immersió lingüística, com ara no fer girs de la llengua i que l'alumne aprengui el nou idioma per associació d'idees i imatges, aportar material d'ampliació per a aprofundir en els coneixements en l'idioma de l'alumne, fer ús de les TIC com a element integrador i fomentar l'ensenyament recíproc.

6. AVALUACIÓ

6.1 Criteris d'avaluació per nivells

6.1.1. Primer Cicle.

Bloc 1. Interpretació i Creació.

1. Reconèixer els paràmetres del so i els elements bàsics del llenguatge musical, aplicar-los a través de la lectura o l'audició de petites obres o fragments musicals i utilitzar un llenguatge tècnic apropiat per referir-s'hi.
2. Distingir i utilitzar els elements de la representació gràfica de la música (col·locació de les notes en el pentagrama, clau de sol i de fa en quarta, durada de les figures, signes que afecten la intensitat i matisos, indicacions rítmiques i de tempo, etc.).
3. Improvisar i interpretar estructures musicals elementals construïdes sobre els modes i les escales més senzilles i els ritmes més comuns.
4. Analitzar i comprendre el concepte de textura i reconèixer, a través de l'audició i la lectura de partitures, els diferents tipus de textura.
5. Conèixer els principis bàsics dels procediments compositius i les formes d'organització musical.
6. Mostrar interès per desenvolupar les capacitats i les habilitats tècniques com a mitjà per a les activitats d'interpretació, així com acceptar i complir les normes que regeixen la interpretació en grup i aportar idees musicals que contribueixin al perfeccionament de la tasca comuna.
7. Demostrar interès per les activitats de composició i improvisació i mostrar respecte per les creacions dels companys.

8. Participar activament i amb iniciativa personal en les activitats d'interpretació, assumir-hi diferents rols, intentar ajustar la pròpia acció a la resta del conjunt, aportar idees musicals i contribuir al perfeccionament de la tasca comuna.
9. Explorar les possibilitats de distintes fonts i objectes sonors.

Bloc 2. Escolta.

1. Identificar i descriure els diferents instruments i veus i les agrupacions en què s'integren.
2. Llegir distints tipus de partitures en el context de les activitats musicals de l'aula com a suport de les activitats d'audició.
3. Valorar el silenci com a condició prèvia per participar en les audicions.
4. Reconèixer auditivament les diferents obres musicals i determinar l'època o cultura a la qual pertanyen, així com interessar-se per ampliar les seves preferències.
5. Identificar i descriure, mitjançant l'ús de diferents llenguatges (gràfic, corporal o verbal) alguns elements i formes d'organització i estructuració musical (ritme, melodia, textura, timbre, repetició, imitació, variació) d'una obra musical enregistrada o interpretada en viu.
6. Identificar situacions de l'àmbit quotidià en les quals es produeix un ús indiscriminat del so, analitzar-ne les causes i proposar solucions.

Bloc 3. Contextos Musicals i Culturals.

1. Fer exercicis que reflecteixin la relació de la música amb altres disciplines.
2. Demostrar interès per conèixer músiques de distintes característiques, èpoques i cultures i per ampliar i diversificar les pròpies preferències musicals, i adoptar una actitud oberta i respectuosa.
3. Relacionar les qüestions tècniques apreses amb les característiques dels períodes de la història musical.
4. Distingir els grans períodes de la història de la música.
5. Apreciar la importància del patrimoni cultural espanyol i el de les Illes Balears, en particular, i comprendre el valor de conservar-lo i de transmetre'l.
6. Valorar l'assimilació i l'ús d'alguns conceptes musicals bàsics necessaris a l'hora d'emetre judicis de valor o parlar de música.
7. Mostrar interès i actitud crítica per la música actual, els musicals, els concerts en viu i les noves propostes musicals, valorar-ne els elements creatius i

innovadors.

Bloc 4. Música i Tecnologia.

1. Utilitzar amb autonomia els recursos tecnològics disponibles i tenir un coneixement bàsic de les tècniques i els procediments necessaris per enregistrar, reproduir, crear i interpretar música i per realitzar produccions audiovisuals senzilles.
2. Utilitzar de manera funcional els recursos informàtics disponibles per indagar el fet musical i aprendre.

6.2. Estàndards d'avaluació d'aprenentatge. MÚSICA I. (els mínims sobreimpressionats en negreta)

Bloc 1. INTERPRETACIÓ I CREACIÓ

1.1. Reconeix els paràmetres del so i els elements bàsics del llenguatge musical i empra el llenguatge tècnic apropiat per referir-s'hi.

1.2. Reconeix i aplica els ritmes i compassos a través de la lectura o l'audició de petites obres o fragments musicals.

1.3. Identifica i transcriu dictats de patrons rítmics i melòdics amb formulacions senzilles en estructures binàries, ternàries i quaternàries.

2.1. Distingeix i utilitza els elements que s'empren en la representació gràfica de la música (col·locació de les notes en el pentagrama, clau de sol i de fa en quarta, durada de les figures, signes que afecten la intensitat i matisos, indicacions rítmiques i de tempo, etc.).

3.1. Improvisa i interpreta estructures musicals elementals construïdes sobre els modes i les escales més senzilles i els ritmes més comuns.

3.2. Utilitza els elements i recursos adquirits per elaborar arranjaments i crear cançons, peces instrumentals i coreografies.

4.1. Reconeix, comprèn i analitza diferents tipus de textura.

5.1. Comprèn i identifica els conceptes i termes bàsics relacionats amb els procediments compositius i els tipus formals.

6.1. Mostra interès per conèixer la veu, el cos i els instruments i per tenir-ne cura.

6.2. Canta peces vocals proposades aplicant tècniques que permeten l'emissió correcta de la veu.

6.3. Practica la relaxació, la respiració, l'articulació, la ressonància i l'entonació.

6.4. Adquireix les habilitats tècniques i interpretatives necessàries i les aplica en les activitats d'interpretació adequades al nivell.

6.5. Coneix les tècniques de control d'emocions i les posa en pràctica a l'hora de millorar els seus resultats en l'exposició davant un públic.

7.1. Improvisa i compon partint de pautes prèviament establertes.

7.2. Demostra una actitud de superació i millora de les seves possibilitats i respecta les distintes capacitats i formes d'expressió dels companys.

8.1. Practica, interpreta i memoritza peces vocals, instrumentals i danses de diferents gèneres, estils i cultures, apreses per imitació i a través de la lectura de partitures amb diverses formes de notació, adequades al seu nivell.

8.2. Practica, interpreta i memoritza peces vocals, instrumentals i danses del patrimoni espanyol.

8.3. Mostra obertura i respecte cap a les propostes del professor i dels companys.

8.4. Practica les pautes bàsiques d'interpretació: silenci, atenció al director i als altres intèrprets, audició interior, memòria i adequació al conjunt, i mostra esperit crític cap a la seva interpretació i la del grup.

8.5. Participa de manera activa en agrupacions vocals i instrumentals i hi col·labora amb actituds de millora i compromís i mostrant una actitud oberta i respectuosa.

9.1. Mostra interès pels paisatges sonors que ens envolten i reflexiona sobre aquests paisatges.

9.2. Investiga i indaga de forma creativa les possibilitats sonores i musicals dels objectes.

Bloc 2. ESCOLTA

1.1. Diferencia les sonoritats dels instruments de l'orquestra, així com la forma que presenten i els diferents tipus de veus.

1.2. Diferencia les sonoritats dels instruments més característics de la música popular, moderna, del folklore i d'altres agrupacions musicals.

1.3. Explora i descobreix les possibilitats de la veu i els instruments, així com l'evolució que han experimentat al llarg de la història de la música.

2.1. Llegeix partitures com a suport de l'audició.

3.1. Valora el silenci com a element indispensable per a la interpretació i l'audició.

4.1. Mostra interès per conèixer músiques d'altres èpoques i cultures.

4.2. Reconeix músiques de diferents cultures i les sap situar en l'espai i en el temps.

5.1. Descriu els diferents elements de les obres musicals proposades.

5.2. Utilitza amb autonomia diferents recursos com a suport a l'anàlisi musical.

5.3. Empra conceptes musicals per comunicar coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita amb rigor i claredat.

6.1. Pren consciència de la contribució de la música a la qualitat de l'experiència humana i mostra una actitud crítica davant el consum indiscriminat de música.

6.2. Elabora tasques d'indagació sobre la contaminació acústica.

Bloc 3. CONTEXTOS MUSICALS I CULTURALS.

1.1. Expressa continguts musicals i els relaciona amb els períodes de la història de la música i amb altres disciplines.

1.2. Reconeix distintes manifestacions de la dansa.

1.3. Distingeix les diverses funcions que aconsegueix la música en la nostra societat.

2.1. Mostra interès per conèixer els distints gèneres musicals i les funcions expressives que aconsegueixen, i en gaudeix com a oient amb capacitat selectiva.

2.2. Mostra interès per conèixer música de diferents èpoques i cultures com a font d'enriquiment cultural i gaudi personal.

3.1. Relaciona les qüestions tècniques apreses i les vincula als períodes de la història de la música corresponents.

4.1. Distingeix els períodes de la història de la música i les tendències musicals.

4.2. Examina la relació entre els fets històrics, el desenvolupament tecnològic i la música en la societat.

5.1. Valora la importància del patrimoni espanyol.

5.2. Practica, interpreta i memoritza peces vocals, instrumentals i danses del patrimoni espanyol.

5.3. Coneix i descriu els instruments tradicionals espanyols.

6.1. Empra un vocabulari adequat per descriure percepcions i coneixements musicals.

6.2. Comunica coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita, amb rigor i claredat.

7.1. Utilitza diverses fonts d'informació per investigar sobre les noves tendències, representants, grups de música popular, etc., i fa una revisió crítica de les seves produccions.

7.2. S'interessa per ampliar i diversificar les seves preferències musicals.

Bloc 4. MÚSICA I TECNOLOGIA

1.1. Coneix algunes de les possibilitats que ofereixen les tecnologies i les utilitza com a eina per a l'activitat musical.

1.2. Participa en tots els aspectes de la producció musical i demostra l'ús correcte dels materials que hi estan relacionats, els mètodes i les tecnologies.

2.1. Utilitza amb autonomia les fonts i els procediments adequats per elaborar tasques sobre temes relacionats amb el fet musical.

6.3. Criteris de qualificació.

1r d'ESO. Criteris de qualificació.	
Nombre mínim de parcials per avaluació	2
Exàmens, exercicis teòrics...	30,00%
Pràctica, entrega de quadern, tasques...	40,00%
Actitud	30,00%
Correcció lingüística	Ja inclosa a les anteriors

Als quatre cursos d'ESO en els que s'imparteix la matèria de Música, la nota de l'avaluació serà el resultat de la suma proporcional de les parts.

L'avaluació és contínua, per tant, no es realitzaran proves de recuperació al llarg del curs. Una avaluació quedarà automàticament recuperada si s'aprova la següent. Els alumnes avaluats negativament al mes de juny hauran de presentar, al setembre, el quadern de classe (30% de la nota final) amb una selecció d'activitats realitzades al llarg de l'any. A més, es disposarà una prova teòrico-pràctica (50% de la nota final) representativa de la totalitat del curs. Per a establir la qualificació final de setembre també es tindrà en compte la nota de l'alumne al mes de juny (20% de la nota final).

6.4. Procediments d'avaluació

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat és **contínua i diferenciada** segons les diferents matèries i es realitzarà conforme als criteris d'avaluació establerts en l'apartat anterior. El procés d'avaluació té les següents característiques:

- Té **finalitat formativa** –és una estratègia de millora i ajust sobre la marxa del procés d'ensenyament–aprenentatge per a aconseguir els objectius previstos– i **sumativa** –permet determinar el grau de consecució d'aquests objectius al final del procés–.
- És **intern a la comunitat educativa**, normalment en forma d'avaluació de l'alumnat pel professor, i incorpora la coavaluació i l'autoavaluació del procés d'aprenentatge pels alumnes.
- L'avaluació s'aplica a l'inici (**avaluació inicial**), durant (**avaluació processual**) i al final de l'aprenentatge (**avaluació final**).

6.4.1. Procediments i instruments per a l'avaluació.

Per a avaluar a l'alumne, s'empraran com a **procediments d'avaluació** l'observació directa en classe, la formulació de preguntes, la sol·licitud de productes en forma de comentaris, anàlisis o treballs relacionats amb els continguts... i el seguiment del quadern de l'alumne. Pel que fa al quadern de classe dels alumnes es posarà especial èmfasi en els criteris formals proposats pel Centre:

- Full de presentació de la matèria aferrats a la primera pàgina.
- Data de cada dia.
- Estructura correcta amb títols d'apartat o subapartat.
- Marges.
- Colors (evitar el vermell)
- Copiar els enunciats.
- Atenció a la cal·ligrafia.

Les dades que s'obtenen d'aquests procediments seran enregistrades a través dels **instruments per a l'avaluació**, i conformaran el quadern de seguiment del professor:

- a) proves teòrico-pràctiques de diverses unitats didàctiques amb què s'enregistrarà l'avaluació de l'adquisició de conceptes i destreses; i
- b) l·listes de verificació, amb que s'enregistra l'avaluació de les actituds i destreses i coneixements durant les diferents activitats programades.

6.4.2. Avaluació a l'inici del procés d'aprenentatge.

Per a avaluar els coneixements de partida de l'alumnat, s'efectuarà una prova teòrico-pràctica en la segona sessió del curs que no formarà part de la qualificació de l'assignatura, ja que no avalua la consecució de cap dels objectius programats. Aquesta programació didàctica és suficientment flexible per a integrar els reajustaments que es dedueixin dels resultats d'aquesta avaluació inicial.

6.4.3. Avaluació durant i al final del procés d'aprenentatge.

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat és contínua i atén als següents aspectes:

- **Procediments i instruments d'avaluació:** Els procediments i instruments d'avaluació són tots els establerts en l'apartat 6.4.1.
- **Criteris de qualificació:** Les proves teòric-pràctiques, així com la resta d'activitats, realitzades i/o entregades en el plaç establert es puntuaran entre 1 i 10 punts.

6.5. Criteris i procediments de recuperació de pendents.

Els alumnes amb la matèria de Música pendent tendran la possibilitat d'aprovar l'assignatura l'any següent.

La recuperació consistirà en la realització d'un quadern d'activitats (40% de la nota final) que serà supervisat periòdicament. A més, aquests alumnes hauran de realitzar una prova teòrico-pràctica (60% de la nota final) relacionada amb les activitats esmentades.

Si un alumne amb la matèria de Música pendent aprova les dues primeres avaluacions de la matèria en el nivell que cursa actualment quedarà exempt de realitzar la prova de pendents amb una qualificació de "5".

Si un alumne amb la matèria de Música pendent aprova l'avaluació ordinària de la matèria en el nivell que cursa actualment quedarà exempt de realitzar la prova de pendents del mes de setembre amb una qualificació de "5".

6.6. Criteris de promoció i titulació.

- Veure PGA

7. ENSENYAMENTS GLOBALITZATS (TRANSVERSALITAT).

Article 13 del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de

l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015)

- 1r ESO: Educació vial. Xarxa segura. Treball cooperatiu.
- 2n ESO: Integració cultural. Violència de gènere. Treball cooperatiu.
- 3r ESO: Sexualitat. Orientació acadèmica. Violència de gènere.
- 4t ESO: Orientació acadèmica. Violència de gènere.

8. CONTRIBUCIÓ DE LA MATÈRIA A L'ADQUISICIÓ DE COMPETÈNCIES CLAU.

Entenem per competència la capacitat de mobilitzar els recursos personals (cognitius, afectius, habilitats, components socials i de comportament), de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, per aconseguir una acció eficaç. El grau d'adquisició es manifesta en les accions, decisions i actituds que es prenen davant d'aquest context.

Es consideren competències el conjunt d'aprenentatges imprescindibles "que ha d'haver desenvolupat un jove o una jove en finalitzar l'ensenyament obligatori per poder assolir la seva realització personal, exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta d'una manera satisfactòria i ser capaç de desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida".

Comunicació lingüística

La música i el llenguatge interactuen i s'enriqueixen mútuament. La música com a art proporciona un coneixement més ampli de la comunicació.

Alguns aspectes que contribueixen a millorar la competència lingüística són: l'ús del llenguatge com a eina fonamental per a la convivència; l'adquisició i la utilització d'un vocabulari musical bàsic que permeti expressar adequadament les idees pròpies pel que fa a l'anàlisi, la creació i la interpretació; el treball de la respiració, la dicció, l'articulació i l'expressió adequada del text en la música vocal, etc.

La relació constant entre música i text facilita la reflexió sobre la interacció de diversos llenguatges a partir de l'anàlisi dels elements literaris i de la manera com són presents en una bona part de les manifestacions musicals.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

La música influeix en el desenvolupament d'aquestes competències mitjançant la utilització habitual d'elements específics del llenguatge musical (durada de les figures musicals, mètrica), l'ús de nocions elementals d'acústica, etc. De la mateixa manera,

proporciona eines per desenvolupar la capacitat de resolució de problemes relacionats amb el llenguatge, la interpretació i la creació musical, a partir de plantejaments, individuals o col·lectius, sobre la creació, l'anàlisi i la formulació d'hipòtesis, les quals suposen reflexionar, extreure conclusions i elaborar propostes de resolució. Per tant, contribueix a desenvolupar el pensament lògic, les relacions causa-efecte i, per tant, la capacitat deductiva.

L'aportació de l'estudi de la música a la millora de la qualitat del medi es duu a terme a través de la identificació de l'excés de renou i de la reflexió sobre la contaminació acústica i sobre l'ús indiscriminat del so, amb la finalitat de desenvolupar un esperit crític i d'adquirir hàbits de consum saludables.

Les activitats de moviment i la valoració de postures adequades en la interpretació vocal i instrumental contribueixen a desenvolupar hàbits saludables a partir del treball de relaxació, observació i correcció postural. També contribueixen al coneixement d'un mateix, del propi cos i de les possibilitats de cada persona. Així mateix, els continguts relacionats amb l'ús correcte de la veu i dels aparells auditiu i respiratori incideixen en l'educació per a la salut.

Competència digital

La música aprofita les tecnologies de la comunicació per accedir a la informació (partitures, arxius de so, etc.), per fer tasques de recerca o per dur a terme una feina més atractiva utilitzant el text, la imatge i el so en un sol suport.

Els alumnes han d'aprendre a cercar informació, a seleccionar-la, a analitzar-la amb esperit crític, a contrastar-la i a transformar-la en coneixement i, a la vegada, a respectar el codi ètic que en regeix la utilització.

Per reproduir, crear o editar produccions musicals, hi ha aplicacions específiques de gran utilitat per a l'àrea de música, que abans només estaven en mans dels experts i que avui dia estan a l'abast de tothom.

Aprendre a aprendre

La música potencia capacitats i destreses fonamentals per a l'aprenentatge guiat i autònom, com l'atenció, la concentració, la disciplina, la constància i la memòria, alhora que desenvolupa el sentit de l'ordre i de l'anàlisi.

L'audició musical necessita una escolta reiterada per arribar a conèixer una obra, reconèixer-la, identificar-ne els elements i apropiar-se'n.

Les activitats relacionades amb la interpretació musical i d'entrenament auditiu i

d'autoobservació fomenten la presa de consciència sobre un mateix, el coneixement del propi cos i de les pròpies possibilitats, la utilització de diferents estratègies d'aprenentatge, la gestió i el control eficaç dels processos individuals.

La realització de tasques pràctiques, ja siguin d'expressió o de creació, que presenten un resultat observable a curt o mig termini, així com l'observació del progrés, incideixen positivament en l'autoconfiança i en la motivació.

És important que cada alumne conegui les pròpies habilitats musicals i tengui interès per millorar-les, que sàpiga planificar i dur a terme les tasques, així com defensar les pròpies idees i valorar la seva contribució dins el grup. D'aquesta manera, aconseguirà avançar en l'aprenentatge autònom al llarg del temps.

Competències socials i cíviques

Les audicions i les interpretacions col·lectives requereixen una feina cooperativa. A la vegada que es permet expressar les pròpies idees, s'han de respectar les idees alienes. La coordinació de la pròpia interpretació amb la dels altres membres del grup i l'obertura a manifestacions musicals diverses potencien el desenvolupament dels valors bàsics per a la convivència: la tolerància, el respecte a un mateix i a la resta, la iniciativa personal, l'acceptació i la valoració de tots els companys, la cooperació en tasques comunes i les habilitats per resoldre conflictes.

Així mateix, la cura de l'aula de música, dels instruments i materials, del centre, del municipi, etc., són habilitats necessàries de tot bon ciutadà que assumeix la interdependència i la responsabilitat de sentir-se membre de la societat.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

La interpretació i la composició són dos exemples clars d'activitats que requereixen una planificació prèvia i una presa de decisions per obtenir els resultats desitjats.

Amb les activitats relacionades amb la interpretació musical es desenvolupen habilitats, com ara la responsabilitat, la perseverança, la crítica constructiva i l'autoestima, factors clau per adquirir aquesta competència.

El treball col·laboratiu, present en les activitats de creació i expressió, recerca i anàlisi musical, permet desenvolupar les habilitats socials per relacionar-se, cooperar i fer feina en equip: assumir diferents rols, valorar les idees dels altres, dialogar i negociar, desenvolupar l'assertivitat per fer saber adequadament als altres les pròpies decisions, i treballar de manera conjunta i flexible.

Pel que fa al lideratge de projectes, calen individus amb capacitat d'anàlisi i de

planificació, que sàpiguen comunicar, difondre, negociar, avaluar i autoavaluar-se i, a partir d'aquí, continuar en la línia marcada o cercar una solució alternativa per a la situació. D'aquesta manera, es desenvolupen la confiança en un mateix, l'empatia, l'esperit de superació, les habilitats per al diàleg i la cooperació, l'organització del temps i les tasques, la capacitat d'afirmar i defensar drets o l'assumpció de riscos.

Consciència i expressions culturals

La música és una de les matèries que més contribueixen a la consecució d'aquesta competència. El coneixement de la música de diverses èpoques i cultures suposa un apropament a les persones i les societats que les varen crear i a les seves formes de pensament, que aporten elements de reflexió en relació amb l'estètica, la moda i el gust, així com en relació amb l'important paper que la música hi ha jugat i hi juga actualment.

Les activitats relacionades amb l'audició, la interpretació, l'anàlisi, la creació i l'expressió permeten als alumnes no tan sols apreciar i valorar críticament manifestacions musicals de diferents cultures, èpoques, gèneres i estils, sinó també relacionar aquestes manifestacions amb el propi context sociocultural i artístic. Es fomenta, per tant, l'interès per participar en la vida cultural i en la valoració i preservació del patrimoni.

9. ADAPTACIONS NECESSÀRIES PER ATENDRE L'ALUMNAT NESE

9.1. Plans d'actuació

El departament de Música no compta amb la possibilitat de tenir dos professors dins l'aula, ni de desdoblar grups. És per això, que el plantejament que es fa per atendre a les diferències entre els i les alumnes és atendre a la diferència de capacitats, interessos i necessitats i afavorir l'heterogeneïtat del grup d'alumnes, les seves diferents inclinacions i interessos i també les seves destreses i habilitats en uns continguts i en d'altres.

9.2. Criteris per a l'elaboració de les adaptacions curriculars

S'han de preveure les adaptacions curriculars atenent les necessitats, les capacitats i les possibilitats d'aprenentatge de cadascú. És necessari oferir, per tant, programes o intervencions d'ensenyament més individualitzades, que prioritzin alguns objectius i continguts, que treballin més especialment algunes habilitats, o alguns procediments, que utilitzin altres estratègies metodològiques i altres activitats, que es modifiquin els

ritmes i els temps habituals per assolir els objectius i assimilar els continguts, i també els criteris d'avaluació.

Els criteris són:

- Partir del nivell de desenvolupament de l'alumne, la qual cosa significa considerar tant les seves capacitats o grau de desenvolupament operatori, com els seus coneixements previs.
- Orientar la nostra atenció a estimular en l'alumne la capacitat d'aprendre a aprendre i serà més eficaç si es parteix del que l'alumne sap i sap fer.
- Promoure l'adquisició d'aprenentatges significatius, per això, les activitats d'ensenyament-aprenentatge garantiran que l'alumne se senti motivat trobant sentit a les situacions d'aprenentatge i desenvolupi la seva capacitat de reflexió, comprensió i actuació.
- Promoure l'adquisició d'aprenentatges funcionals, per això, les activitats d'ensenyament-aprenentatge connectaran amb els coneixements previs de l'alumne i en possibilitaran la construcció autònoma d'esquemes de coneixement" i l'aplicació dels aprenentatges desenvolupats.
- Cercar formes d'adaptació en l'ajuda pedagògica a les diferents necessitats de cada alumne.
- Fomentar el desenvolupament de la capacitat de socialització i d'autonomia de l'alumne.

9.3. Mesures individuals de suport

- Per als alumnes amb necessitats educatives no determinades com a NESE: adaptacions curriculars no significatives (que es determinaran amb el format disponible al "Drive" per a alumnes NO NESE).
- Per als alumnes amb necessitats educatives valorats com a NESE: adaptacions curriculars no significatives (que es determinaran a l'informe NESE disponible al "Drive" per a alumnes amb NESE).
- Per als alumnes amb NEE, per als alumnes d'IT, en el cas que desconeguin les 2 llengües oficials, i/o per als alumnes amb un desfasament curricular de 2 o més cursos i un nivell de competència que no els permeti assolir els objectius de l'etapa: adaptacions curriculars significatives. Els estàndards d'aprenentatge seran la base per considerar si l'alumne té assolits els objectius de l'assignatura. A partir d'ells

s'elaboraran els objectius adaptats amb el requisit de presentar un desfasament de 2 o més cursos.

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS DEL DEPARTAMENT.

L'única activitat que es contempla a hores d'ara és la participació de tots els alumnes que cursen la matèria de Música en els diferents nivells a la Mostra de Nadales que l'Ajuntament d'Alcúdia organitza cada any.

De manera puntual els alumnes que cursen la matèria de Música participen en algunes de les festivitats programades pel centre.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA. Matèria: MÚSICA II

0. ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT DEL DEPARTAMENT DE MÚSICA.

El departament de música de l'IES Port d'Alcúdia està integrat per dos professors:

- **Josep Alemany Font**, grau superior de flauta travessera pel Conservatori Superior del Liceu de Barcelona. Cos de Secundària. Professor interí, mitja jornada.
- **Miquel Herrero Olivares**, llicenciat en Història i Ciències de la Música, cos de Secundària. Professor amb plaça fixa, jornada sencera.

Els grups es distribueixen de la següent manera:

	Matèria	Curs	Hores
Josep Alemany Font	Música I	1r ESO A	3
		1r ESO B	3
		1r ESO C	3

	Matèria	Curs	Hores
Miquel Herrero Olvares	Música I	1r ESO D	3
	Música II	2n ESO	3
	Música	4rt d'ESO	3
	Taller de Música	UECCO	2

La reunió de departament està previst que es realitzi el dimecres en horari de 9'50 a 10'40.

1. SEQÜENCIACIÓ DE CONTINGUTS PER CURSOS

Estan extrets de l'Annex I del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015).

1.1. SEGON D'ESO.

Bloc 1. Interpretació i Creació.

1. Lectura i escriptura de la notació musical, també amb editors musicals, al servei de l'audició, la interpretació, la creació i la comprensió de la música.
2. Identificació, mitjançant l'audició i l'anàlisi, dels elements que intervenen en la construcció d'una obra musical.
3. Interès per conèixer les diferents possibilitats sonores de la veu, el cos i els instruments.
4. La veu i la paraula com a mitjà d'expressió musical: característiques i habilitats tècniques i interpretatives.
5. Exploració i desenvolupament d'habilitats tècniques elementals de la veu i dels instruments musicals: afinació, precisió, dicció, fraseig i expressió.
6. Interpretació d'obres musicals i pràctica de l'expressió corporal i la dansa utilitzant la veu, els instruments i el cos.
7. Els instruments i el cos com a mitjà d'expressió musical: característiques i habilitats tècniques i interpretatives.
8. Pràctica de danses variades i, en particular, de les danses i els balls de les Illes Balears.
9. Improvisació i creació amb elements bàsics del llenguatge musical com a mitjà per reflexionar sobre els processos creatius i els components essencials del llenguatge musical.
10. Composició, individualment o en grup, de cançons, peces instrumentals i coreografies senzilles per a diferents agrupacions a partir de la combinació d'elements i recursos bàsics presentats en el context de les diverses activitats que es duen a terme dins l'aula.
11. Pràctica de les pautes bàsiques d'interpretació: silenci, atenció al director i als altres intèrprets, audició interior, memòria i adequació al conjunt.

12. Acceptació i compliment de les normes que regeixen la interpretació en grup i aportació d'idees musicals que contribueixin al perfeccionament del treball comú.

13. Interès per la superació personal i la millora de les produccions pròpies dins el procés creatiu.

Bloc 2. Escolta

1. Aplicació d'estratègies d'audició, audició interior, memòria comprensiva i anticipació durant la pròpia interpretació i creació musical.
2. Identificació en l'audició i l'anàlisi auditiva dels elements més significatius de la melodia, l'harmonia, el ritme, el timbre i la textura en obres i pràctiques musicals diverses.
3. Utilització de recursos corporals, vocals i instrumentals, mitjans audiovisuals i tecnològics, textos, partitures, musicogrames i altres representacions gràfiques per comprendre la música escoltada.
4. Identificació en l'audició i l'anàlisi auditiva dels elements més significatius de la melodia, l'harmonia, el ritme, el timbre i la textura en obres i pràctiques musicals diverses.
5. Utilització de recursos corporals, vocals i instrumentals, mitjans audiovisuals i tecnològics, textos, partitures, musicogrames i altres representacions gràfiques per comprendre la música escoltada.
6. Utilització de recursos corporals, vocals i instrumentals, mitjans audiovisuals i tecnològics, textos, partitures, musicogrames i altres representacions gràfiques per comprendre la música escoltada.
7. Classificació i discriminació auditiva dels diferents tipus de veus i d'instruments, incloent-hi els instruments propis de les Illes Balears i de diverses agrupacions vocals i instrumentals.
8. Sensibilització cap a les dimensions sensorials i terapèutiques del so i de la música i consideració de la importància d'un entorn saludable.
9. Valoració i comprensió de la importància del silenci i del so com a condició prèvia per a l'existència de la música.

Bloc 3. Contextos musicals i culturals.

1. Coneixement i valoració de les manifestacions i obres musicals més significatives del patrimoni musical balear i universal.
2. Utilització correcta del vocabulari musical específic per descriure i explicar els

components del llenguatge musical.

3. Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per conèixer la música.
4. Reconeixement de la pluralitat d'estils en la música actual.
5. Interès per conèixer músiques de diferents estils i característiques, per tal d'ampliar i diversificar les pròpies preferències musicals.
6. El consum de música en la societat actual. Sensibilització i actitud crítica cap al consum indiscriminat de música i la contaminació sonora.

Bloc 4. Música i Tecnologia

1. Utilització de dispositius i instruments electrònics a l'abast per crear, interpretar, enregistrar i analitzar peces i per fer activitats musicals.
2. Ús progressiu dels paràmetres d'edició i impressió de partitures.
3. Realització d'instrumentacions a partir de combinacions tímbriques i textures diverses amb el suport de les noves tecnologies.
4. Interès per l'ús de la tecnologia musical i audiovisual en el desenvolupament creatiu.
5. Elements que intervenen en els processos d'enregistrament i manipulació del so.

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ÀREA

Estan extrets de l'Annex I del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015). Els objectius específics de la matèria delimiten les capacitats musicals que els alumnes hauran d'haver assolit en finalitzar l'educació secundària obligatòria com a resultat dels aprenentatges realitzats en la matèria de Música.

1. Expressar idees i sentiments utilitzant la veu, el cos, objectes, instruments i recursos tecnològics amb la finalitat d'enriquir les pròpies possibilitats de comunicació i respectant altres formes d'expressió.
2. Desenvolupar diverses habilitats i tècniques que es puguin aplicar a la interpretació (vocal, instrumental, de moviment i dansa) i a la creació musical, tant individual com en grup.
3. Participar en activitats musicals organitzades dins i fora del centre escolar i fer-ho de forma responsable i proactiva, amb una actitud oberta, interessada i

respectuosa, a fi de superar estereotips i prejudicis i de prendre consciència, com a membre d'un grup, de l'enriquiment que es produeix amb les aportacions dels altres.

4. Reconèixer les característiques de diferents obres musicals com a exemples de creació artística i del patrimoni cultural, apreciar les intencions subjacents a aquestes obres i les funcions que acompleixen i aplicar la terminologia apropiada per descriure-les i valorar-les críticament.
5. Valorar la importància del silenci i del so com a condició prèvia per a l'existència de la música i com a part integral del medi ambient, i prendre consciència de l'agressió que suposa la contaminació acústica i les conseqüències que té.
6. Escoltar una àmplia varietat d'obres, de estils, gèneres, tendències i cultures musicals diferents, apreciar-ne el valor com a font d'informació, coneixement, enriquiment intercultural i plaer personal, a fi de despertar l'interès de l'alumne per ampliar i diversificar les preferències musicals pròpies.
7. Elaborar judicis i criteris personals, mitjançant una anàlisi crítica dels diferents usos socials de la música, de qualsevol origen, i aplicar-los amb autonomia i iniciativa davant situacions quotidianes; valorar la contribució d'aquests usos a la vida personal i a la de la comunitat.
8. Conèixer, analitzar, valorar i respectar la música i la dansa pròpies, tant del territori nacional com de les Illes Balears, i contribuir activament a la conservació, divulgació i millora d'aquest patrimoni.
9. Utilitzar de manera autònoma i creativa diverses fonts d'informació —mitjans audiovisuals, Internet, textos, partitures i altres recursos gràfics— per conèixer la música i gaudir-ne.
10. Conèixer i utilitzar diferents mitjans audiovisuals i tecnologies de la informació i la comunicació com a recursos per a la producció musical i valorar la contribució d'aquests recursos a les diferents activitats musicals i a l'aprenentatge autònom de la música.
11. Comprendre i apreciar les relacions entre el llenguatge musical i altres llenguatges i àmbits de coneixement, així com la funció i el significat de la música en diferents produccions artístiques i audiovisuals i en els mitjans de comunicació.

3. ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES.

3.1. Mètodes i propostes didàctiques.

- Els *principis metodològics* en què se basarà l'activitat docent són:

- L'alumne és **protagonista** i participa del procés d'ensenyament–aprenentatge.
- Allò que s'aprèn es construeix sobre allò que ja es coneix, integrant els nous coneixements, habilitats i destreses en base a experiències anteriors de l'alumne relacionades amb els seus interessos i necessitats (**aprenentatge significatiu**).
- Es motivarà l'alumne impartint continguts i plantejant activitats que percebi com a pròxims, interessants, útils i funcionals, per a afavorir la seva autoexpressió, la interpretació de fets reals i el pensament divergent. Propiciarem que se senti cada vegada més competent front als reptes plantejats, fet que retroalimentarà la seva **motivació** i elevarà la seva **autoestima**.
- Els plantejaments educatius s'adaptaran a les característiques particulars, ritme de treball i casuística de cada alumne (**atenció a la diversitat**).
- L'adquisició de nous coneixements i habilitats es planteja de forma progressiva i continuada, seqüenciada, ben definida, acotada i evitant l'ambigüitat (**progressió i gradualitat**).
- Es propiciarà l'**autonomia** de l'alumne presentant materials que pugui abordar per sí mateix i incentivant la recerca, tractament i síntesi de la informació.
- Es dissenyaran activitats que facilitin la **interacció** professor–alumne i alumne–alumne.
- La matèria de Música s'imparteix tenint en compte que està íntimament connectada amb les matèries de Dibuix, Educació Física, i les Ciències Socials (**interdisciplinarietat**).
- La matèria de Música s'imparteix, entre altres, amb l'objectiu d'estimular el desenvolupament de les capacitats de forma global, en especial les de **percepció, expressió i creativitat**.
- L'educació en **valors** impregnarà amb caràcter transversal les activitats que es desenvolupin. Els alumnes han de conèixer, assumir i exercir els seus drets i deures en el respecte als altres, practicant la tolerància, la cooperació i la

solidaritat entre les persones i grups, exercitant-se en el diàleg i afiançant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural.

- Les diferents **activitats d'ensenyament-aprenentatge** que es duran a terme poden agrupar-se segons la seva finalitat i variaran en funció de la unitat didàctica a la qual s'apliquin. Haurà de plantejar-se un nombre elevat, seqüenciat, progressiu i variat d'activitats, que permeti donar resposta a la diversitat de l'alumnat. El disseny d'aquestes activitats estarà basat en els principis metodològics enunciats anteriorment. Les activitats que es duuguin a terme correspondran a algun dels següents tipus:

- Activitats d'iniciació/introducció, amb què presentar la unitat d'aprenentatge i conèixer el nivell de coneixements previs dels alumnes sobre els aspectes que es desenvoluparan.
- Activitats de desenvolupament, que permetin als alumnes adquirir els coneixements mínims perseguits en cada unitat didàctica.
- Activitats d'ampliació i reforç, amb les quals els alumnes puguin aprofundir en els continguts adquirits i que facilitin l'aprenentatge dels alumnes que tinguin dificultats.
- Activitats d'avaluació, entre les quals s'inclouen les dels apartats precedents i aquelles que específicament tinguin com a finalitat avaluar l'adquisició de continguts.

Aquestes activitats es basaran en:

- L'audició, que apropi a la música de diferents èpoques i cultures, dotant l'alumne d'una sèrie de criteris de percepció que desenvolupin una actitud crítica amb la constant informació sonora.
- L'expressió/interpretació en les múltiples maneres (vocal, instrumental i corporal/moviment), que permetin a l'alumne relacionar-se amb la música des d'una òrbita pràctica i participativa.
- La creació, emprant recursos informàtics que permetin a l'alumne relacionar-se amb el fenomen musical directament alhora i posar en pràctica els coneixements de llenguatge musical adquirits.
- L'anàlisi, que capaciți l'alumne a veure la música com un art i com una ciència.
- La investigació, que acosti a l'alumne a diferents fonts d'informació i li aporti autonomia en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

- Alguns **aspectes metodològics** a tenir en compte. La influència mútua, mitjançant la qual l'ambient del grup repercuteix en les conductes de cada alumne i, de manera recíproca, les actituds individuals condicionen la trajectòria de la classe, fa necessari establir una organització que vertebrï el grup.

En la presentació, el professor informará als alumnes sobre aspectes rellevants del desenvolupament de la matèria com la relació i temporalització de les unitats didàctiques, els criteris i sistemes d'avaluació, criteris de qualificació i sistema de recuperació, els plantejaments metodològics i les instruccions d'ús de materials, la relació d'activitats extraescolars i complementàries, les normes de convivència i funcionament, els drets i deures de l'alumnat i el professor, i qualsevol altre oportú.

Per a desenvolupar els principis esmentats, s'observaran els següents aspectes metodològics:

- **Organització del temps:** Les sessions s'organitzaran amb flexibilitat, preveient moments per a l'aclariment de dubtes, consultes i suggerències que formulin els alumnes, atenent a la diversitat del grup.
- **Organització del treball:** En funció del tipus d'activitat que es realitzaran els alumnes s'agrupen en:
 - Gran grup (la totalitat dels alumnes del grup-classe), en la majoria de les activitats;
 - Petit grup (4-5 persones), per als treballs en col·laboració basats en l'anàlisi, recerca, tractament i síntesi d'informació, que formarà a l'inici del curs el professor, sota el criteri d'heterogeneïtat; i
 - Individualment, en la resolució d'exercicis, treballs i exàmens.
- **Organització de l'espai:** La matèria s'imparteix en els següents espais físics:
 - Preferentment, a l'aula de música, que és suficientment espaiosa i aïllada de renous exteriors.
 - En altres aules de l'IES.
 - Ocasionalment en altres espais del centre o l'exterior, per a les activitats quan així s'estableixi.

El mobiliari es disposarà facilitant les intervencions del professorat, l'atenció de l'alumnat en classe així com la resolució de tot tipus d'activitats.

L'ús de l'aula d'informàtica, subjecte a prèvia sol·licitud.

3.2. Materials i recursos didàctics

El departament de Música elaborarà el material didàctic per als quatre cursos d'ESO. Els alumnes que cursen la matèria de Música tendran la possibilitat, sempre sota la supervisió del professorat de fer ús de tots els recursos materials dels que disposa l'aula específica.

Per al desenvolupament del procés ensenyament-aprenentatge els alumnes hauran d'emprar un quadern de classe i la flauta dolça. En els cursos de 1r i 2n es podrà utilitzar la tablet en el desenvolupament de les classes.

Es crearà un espai virtual (Classroom) on els alumnes podran trobar tots els recursos didàctics (llistes audicions, partitures, vídeos, apunts ...) que es faran servir a classe.

4. TEMPORALITZACIÓ.

2n d'ESO – MÚSICA II.		
1a avaluació	2a avaluació	3a avaluació
DO YOU REMEMBER?	AMADEUS	LA VEU (al llarg del curs)
RITME I PULSACIÓ	MELODIA I HARMONIA	DINÀMICA I EXPRESSIÓ
CONCERT DE NADAL	TIMBRE	FORMA (al llarg del curs)

5. ACTIVITATS I PROCEDIMENTS D'AMPLIACIÓ I REFORÇ.

Tot l'alumnat, amb independència de les seves especificitats individuals o de caràcter social, té dret a una educació bàsica adequada a les seves necessitats i característiques. Detectat el nivell de competència de l'alumne (Avaluació Inicial i informes del departament d'Orientació d'anys anteriors), s'adoptaran preferentment les mesures de caràcter ordinari i només quan escaigui les de caràcter extraordinari, sota les instruccions del Departament d'Orientació. Les mesures ordinàries d'atenció a la diversitat consistiran en:

- Plantejament d'activitats diverses de reforç i ampliació que permetin assignar tasques diferents als alumnes, proporcionant material de contingut heterogeni.
- Quan escaigui, adaptacions curriculars no significatives (ACI), que introduiran altres variacions en la metodologia i excepcionalment en la seqüenciació de continguts.

Les mesures extraordinàries que en el seu cas s'hagin d'adoptar d'acord amb les instruccions del Departament d'Orientació i sense perjudici de les mesures organitzatives que pugui adoptar el centre seran les previstes en la legislació aplicable:

- Adaptacions curriculars significatives: que comprendran la reformulació dels elements prescriptius del currículum per a l'alumne (objectius, continguts i criteris

d'avaluació); i

- Mecanismes per atendre els alumnes de compensació lingüística, que afavoreixin la immersió lingüística, com ara no fer girs de la llengua i que l'alumne aprengui el nou idioma per associació d'idees i imatges, aportar material d'ampliació per a aprofundir en els coneixements en l'idioma de l'alumne, fer ús de les TIC com a element integrador i fomentar l'ensenyament recíproc.

6. AVALUACIÓ

6.1 Criteris d'avaluació per nivells

6.1.1. Segon d'ESO

Bloc 1. Interpretació i Creació.

1. Reconèixer els paràmetres del so i els elements bàsics del llenguatge musical, aplicar-los a través de la lectura o l'audició de petites obres o fragments musicals i utilitzar un llenguatge tècnic apropiat per referir-s'hi.
2. Distingir i utilitzar els elements de la representació gràfica de la música (col·locació de les notes en el pentagrama, clau de sol i de fa en quarta, durada de les figures, signes que afecten la intensitat i matisos, indicacions rítmiques i de tempo, etc.).
3. Improvisar i interpretar estructures musicals elementals construïdes sobre els modes i les escales més senzilles i els ritmes més comuns.
4. Analitzar i comprendre el concepte de textura i reconèixer, a través de l'audició i la lectura de partitures, els diferents tipus de textura.
5. Conèixer els principis bàsics dels procediments compositius i les formes d'organització musical.
6. Mostrar interès per desenvolupar les capacitats i les habilitats tècniques com a mitjà per a les activitats d'interpretació, així com acceptar i complir les normes que regeixen la interpretació en grup i aportar idees musicals que contribueixin al perfeccionament de la tasca comuna.
7. Demostrar interès per les activitats de composició i improvisació i mostrar respecte per les creacions dels companys.
8. Participar activament i amb iniciativa personal en les activitats d'interpretació, assumir-hi diferents rols, intentar ajustar la pròpia acció a la resta del conjunt, aportar idees musicals i contribuir al perfeccionament de la tasca comuna.
9. Explorar les possibilitats de distintes fonts i objectes sonors.

Bloc 2. Escolta.

1. Identificar i descriure els diferents instruments i veus i les agrupacions en què s'integren.
2. Llegir distints tipus de partitures en el context de les activitats musicals de l'aula com a suport de les activitats d'audició.
3. Valorar el silenci com a condició prèvia per participar en les audicions.
4. Reconèixer auditivament les diferents obres musicals i determinar l'època o cultura a la qual pertanyen, així com interessar-se per ampliar les seves preferències.
5. Identificar i descriure, mitjançant l'ús de diferents llenguatges (gràfic, corporal o verbal) alguns elements i formes d'organització i estructuració musical (ritme, melodia, textura, timbre, repetició, imitació, variació) d'una obra musical enregistrada o interpretada en viu.
6. Identificar situacions de l'àmbit quotidià en les quals es produeix un ús indiscriminat del so, analitzar-ne les causes i proposar solucions.

Bloc 3. Contextos Musicals i Culturals.

1. Fer exercicis que reflecteixin la relació de la música amb altres disciplines.
2. Demostrar interès per conèixer músiques de distintes característiques, èpoques i cultures i per ampliar i diversificar les pròpies preferències musicals, i adoptar una actitud oberta i respectuosa.
3. Relacionar les qüestions tècniques apreses amb les característiques dels períodes de la història musical.
4. Distingir els grans períodes de la història de la música.
5. Apreciar la importància del patrimoni cultural espanyol i el de les Illes Balears, en particular, i comprendre el valor de conservar-lo i de transmetre'l.
6. Valorar l'assimilació i l'ús d'alguns conceptes musicals bàsics necessaris a l'hora d'emetre judicis de valor o parlar de música.
7. Mostrar interès i actitud crítica per la música actual, els musicals, els concerts en viu i les noves propostes musicals, valorar-ne els elements creatius i innovadors.

Bloc 4. Música i Tecnologia.

1. Utilitzar amb autonomia els recursos tecnològics disponibles i tenir un coneixement bàsic de les tècniques i els procediments necessaris per

enregistrar, reproduir, crear i interpretar música i per realitzar produccions audiovisuals senzilles.

2. Utilitzar de manera funcional els recursos informàtics disponibles per indagar el fet musical i aprendre.

6.2. Estàndards d'avaluació d'aprenentatge. MÚSICA II. (els mínims sobreimpressionats en negreta)

Bloc 1. INTERPRETACIÓ I CREACIÓ

1.1. Reconeix els paràmetres del so i els elements bàsics del llenguatge musical i empra el llenguatge tècnic apropiat per referir-s'hi.

1.2. Reconeix i aplica els ritmes i compassos a través de la lectura o l'audició de petites obres o fragments musicals.

1.3. Identifica i transcriu dictats de patrons rítmics i melòdics amb formulacions senzilles en estructures binàries, ternàries i quaternàries.

2.1. Distingeix i utilitza els elements que s'empren en la representació gràfica de la música (col·locació de les notes en el pentagrama, clau de sol i de fa en quarta, durada de les figures, signes que afecten la intensitat i matisos, indicacions rítmiques i de tempo, etc.).

3.1. Improvisa i interpreta estructures musicals elementals construïdes sobre els modes i les escales més senzilles i els ritmes més comuns.

3.2. Utilitza els elements i recursos adquirits per elaborar arranjaments i crear cançons, peces instrumentals i coreografies.

4.1. Reconeix, comprèn i analitza diferents tipus de textura.

5.1. Comprèn i identifica els conceptes i termes bàsics relacionats amb els procediments compositius i els tipus formals.

6.1. Mostra interès per conèixer la veu, el cos i els instruments i per tenir-ne cura.

6.2. Canta peces vocals proposades aplicant tècniques que permeten l'emissió correcta de la veu.

6.3. Practica la relaxació, la respiració, l'articulació, la ressonància i l'entonació.

6.4. Adquireix les habilitats tècniques i interpretatives necessàries i les aplica en les activitats d'interpretació adequades al nivell.

6.5. Coneix les tècniques de control d'emocions i les posa en pràctica a l'hora de millorar els seus resultats en l'exposició davant un públic.

7.1. Improvisa i compon partint de pautes prèviament establertes.

7.2. Demostra una actitud de superació i millora de les seves possibilitats i respecta les distintes capacitats i formes d'expressió dels companys.

8.1. Practica, interpreta i memoritza peces vocals, instrumentals i danses de diferents gèneres, estils i cultures, apreses per imitació i a través de la lectura de partitures amb diverses formes de notació, adequades al seu nivell.

8.2. Practica, interpreta i memoritza peces vocals, instrumentals i danses del patrimoni espanyol.

8.3. Mostra obertura i respecte cap a les propostes del professor i dels companys.

8.4. Practica les pautes bàsiques d'interpretació: silenci, atenció al director i als altres intèrprets, audició interior, memòria i adequació al conjunt, i mostra esperit crític cap a la seva interpretació i la del grup.

8.5. Participa de manera activa en agrupacions vocals i instrumentals i hi col·labora amb actituds de millora i compromís i mostrant una actitud oberta i respectuosa.

9.1. Mostra interès pels paisatges sonors que ens envolten i reflexiona sobre aquests paisatges.

9.2. Investiga i indaga de forma creativa les possibilitats sonores i musicals dels objectes.

Bloc 2. ESCOLTA

1.1. Diferencia les sonoritats dels instruments de l'orquestra, així com la forma que presenten i els diferents tipus de veus.

1.2. Diferencia les sonoritats dels instruments més característics de la música popular, moderna, del folklore i d'altres agrupacions musicals.

1.3. Explora i descobreix les possibilitats de la veu i els instruments, així com l'evolució que han experimentat al llarg de la història de la música.

2.1. Llegeix partitures com a suport de l'audició.

3.1. Valora el silenci com a element indispensable per a la interpretació i l'audició.

4.1. Mostra interès per conèixer músiques d'altres èpoques i cultures.

4.2. Reconeix músiques de diferents cultures i les sap situar en l'espai i en el temps.

5.1. Descriu els diferents elements de les obres musicals proposades.

5.2. Utilitza amb autonomia diferents recursos com a suport a l'anàlisi musical.

5.3. Empra conceptes musicals per comunicar coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita amb rigor i claredat.

6.1. Pren consciència de la contribució de la música a la qualitat de l'experiència humana i mostra una actitud crítica davant el consum indiscriminat de música.

6.2. Elabora tasques d'indagació sobre la contaminació acústica.

Bloc 3. CONTEXTOS MUSICALS I CULTURALS.

1.1. Expressa continguts musicals i els relaciona amb els períodes de la història de la música i amb altres disciplines.

1.2. Reconeix distintes manifestacions de la dansa.

1.3. Distingeix les diverses funcions que aconsegueix la música en la nostra societat.

2.1. Mostra interès per conèixer els distints gèneres musicals i les funcions expressives que aconsegueixen, i en gaudeix com a oient amb capacitat selectiva.

2.2. Mostra interès per conèixer música de diferents èpoques i cultures com a font d'enriquiment cultural i gaudi personal.

3.1. Relaciona les qüestions tècniques apreses i les vincula als períodes de la història de la música corresponents.

4.1. Distingeix els períodes de la història de la música i les tendències musicals.

4.2. Examina la relació entre els fets històrics, el desenvolupament tecnològic i la música en la societat.

5.1. Valora la importància del patrimoni espanyol.

5.2. Practica, interpreta i memoritza peces vocals, instrumentals i danses del patrimoni espanyol.

5.3. Coneix i descriu els instruments tradicionals espanyols.

6.1. Empra un vocabulari adequat per descriure percepcions i coneixements musicals.

6.2. Comunica coneixements, judicis i opinions musicals de forma oral i escrita, amb rigor i claredat.

7.1. Utilitza diverses fonts d'informació per investigar sobre les noves tendències, representants, grups de música popular, etc., i fa una revisió crítica de les seves produccions.

7.2. S'interessa per ampliar i diversificar les seves preferències musicals.

Bloc 4. MÚSICA I TECNOLOGIA

1.1. Coneix algunes de les possibilitats que ofereixen les tecnologies i les utilitza com a eina per a l'activitat musical.

1.2. Participa en tots els aspectes de la producció musical i demostra l'ús correcte dels materials que hi estan relacionats, els mètodes i les tecnologies.

2.1. Utilitza amb autonomia les fonts i els procediments adequats per elaborar tasques sobre temes relacionats amb el fet musical.

6.3. Criteris de qualificació per nivells.

2n d'ESO. Criteris de qualificació.	
Nombre mínim de parcials per avaluació	2
Exàmens, exercicis teòrics...	30,00%
Pràctica, entrega de quadern, tasques...	40,00%
Actitud	30,00%
Correcció lingüística	Ja inclosa a les anteriors

Als quatre cursos d'ESO en els que s'imparteix la matèria de Música, la nota de l'avaluació serà el resultat de la suma proporcional de les parts.

L'avaluació és contínua, per tant, no es realitzaran proves de recuperació al llarg del curs. Una avaluació quedarà automàticament recuperada si s'aprova la següent. Els alumnes avaluats negativament al mes de juny hauran de presentar, al setembre, el quadern de classe (30% de la nota final) amb una selecció d'activitats realitzades al llarg de l'any. A més, es disposarà una prova teòrico-pràctica (50% de la nota final) representativa de la totalitat del curs. Per a establir la qualificació final de setembre també es tindrà en compte la nota de l'alumne al mes de juny (20% de la nota final).

6.4. Procediments d'avaluació

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat és **contínua i diferenciada**

segons les diferents matèries i es realitzarà conforme als criteris d'avaluació establerts en l'apartat anterior. El procés d'avaluació té les següents característiques:

- Té **finalitat formativa** –és una estratègia de millora i ajust sobre la marxa del procés d'ensenyament–aprenentatge per a aconseguir els objectius previstos– i **sumativa** –permet determinar el grau de consecució d'aquests objectius al final del procés–.
- És **intern a la comunitat educativa**, normalment en forma d'avaluació de l'alumnat pel professor, i incorpora la coavaluació i l'autoavaluació del procés d'aprenentatge pels alumnes.
- L'avaluació s'aplica a l'inici (**avaluació inicial**), durant (**avaluació processual**) i al final de l'aprenentatge (**avaluació final**).

6.4.1. Procediments i instruments per a l'avaluació.

Per a avaluar a l'alumne, s'empraran com a **procediments d'avaluació** l'observació directa en classe, la formulació de preguntes, la sol·licitud de productes en forma de comentaris, anàlisis o treballs relacionats amb els continguts... i el seguiment del quadern de l'alumne. Pel que fa al quadern de classe dels alumnes es posarà especial èmfasi en els criteris formals proposats pel Centre:

- Full de presentació de la matèria aferrats a la primera pàgina.
- Data de cada dia.
- Estructura correcta amb títols d'apartat o subapartat.
- Marges.
- Colors (evitar el vermell)
- Copiar els enunciats.
- Atenció a la cal·ligrafia.

Les dades que s'obtenen d'aquests procediments seran enregistrades a través dels **instruments per a l'avaluació**, i conformaran el quadern de seguiment del professor:

- a) proves teòrico-pràctiques de diverses unitats didàctiques amb què s'enregistrarà l'avaluació de l'adquisició de conceptes i destreses; i
- b) llistes de verificació, amb que s'enregistra l'avaluació de les actituds i destreses i coneixements durant les diferents activitats programades.

6.4.2. Avaluació a l'inici del procés d'aprenentatge.

Per a avaluar els coneixements de partida de l'alumnat, s'efectuarà una prova teòrico-pràctica en la segona sessió del curs que no formarà part de la qualificació de l'assignatura, ja que no avalua la consecució de cap dels objectius programats. Aquesta programació didàctica és suficientment flexible per a integrar els reajustaments que es dedueixin dels resultats d'aquesta avaluació inicial.

6.4.3. Avaluació durant i al final del procés d'aprenentatge.

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat és contínua i atén als següents aspectes:

- **Procediments i instruments d'avaluació:** Els procediments i instruments d'avaluació són tots els establerts en l'apartat 6.4.1.
- **Criteris de qualificació:** Les proves teòric-pràctiques, així com la resta d'activitats, realitzades i/o entregades en el plaç establert es puntuaran entre 1 i 10 punts.

6.5. Criteris i procediments de recuperació de pendants.

Els alumnes amb la matèria de Música pendent tendran la possibilitat d'aprovar l'assignatura al mes d'abril del curs següent.

La recuperació consistirà en la realització d'un quadern d'activitats (40% de la nota final) que serà supervisat periòdicament. A més, aquests alumnes hauran de realitzar una prova teòrico-pràctica (60% de la nota final) relacionada amb les activitats esmentades.

Si un alumne amb la matèria de Música pendent aprova les dues primeres avaluacions de la matèria en el nivell que cursa actualment quedarà exempt de realitzar la prova de pendants amb una qualificació de "5".

Si un alumne amb la matèria de Música pendent aprova l'avaluació ordinària de la matèria en el nivell que cursa actualment quedarà exempt de realitzar la prova de pendants del mes de setembre amb una qualificació de "5".

6.6. Criteris de promoció i titulació.

- Veure PGA

7. ENSENYAMENTS GLOBALITZATS (TRANSVERSALITAT).

Article 13 del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de

2015)

- 1r ESO: Educació vial. Xarxa segura. Treball cooperatiu.
- 2n ESO: Integració cultural. Violència de gènere. Treball cooperatiu.
- 3r ESO: Sexualitat. Orientació acadèmica. Violència de gènere.
- 4t ESO: Orientació acadèmica. Violència de gènere.

8. CONTRIBUCIÓ DE LA MATÈRIA A L'ADQUISICIÓ DE COMPETÈNCIES CLAU.

Entenem per competència la capacitat de mobilitzar els recursos personals (cognitius, afectius, habilitats, components socials i de comportament), de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, per aconseguir una acció eficaç. El grau d'adquisició es manifesta en les accions, decisions i actituds que es prenen davant d'aquest context.

Es consideren competències el conjunt d'aprenentatges imprescindibles "que ha d'haver desenvolupat un jove o una jove en finalitzar l'ensenyament obligatori per poder assolir la seva realització personal, exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta d'una manera satisfactòria i ser capaç de desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida".

Comunicació lingüística

La música i el llenguatge interactuen i s'enriqueixen mútuament. La música com a art proporciona un coneixement més ampli de la comunicació.

Alguns aspectes que contribueixen a millorar la competència lingüística són: l'ús del llenguatge com a eina fonamental per a la convivència; l'adquisició i la utilització d'un vocabulari musical bàsic que permeti expressar adequadament les idees pròpies pel que fa a l'anàlisi, la creació i la interpretació; el treball de la respiració, la dicció, l'articulació i l'expressió adequada del text en la música vocal, etc.

La relació constant entre música i text facilita la reflexió sobre la interacció de diversos llenguatges a partir de l'anàlisi dels elements literaris i de la manera com són presents en una bona part de les manifestacions musicals.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

La música influeix en el desenvolupament d'aquestes competències mitjançant la utilització habitual d'elements específics del llenguatge musical (durada de les figures musicals, mètrica), l'ús de nocions elementals d'acústica, etc. De la mateixa manera, proporciona eines per desenvolupar la capacitat de resolució de problemes relacionats

amb el llenguatge, la interpretació i la creació musical, a partir de plantejaments, individuals o col·lectius, sobre la creació, l'anàlisi i la formulació d'hipòtesis, les quals suposen reflexionar, extreure conclusions i elaborar propostes de resolució. Per tant, contribueix a desenvolupar el pensament lògic, les relacions causa-efecte i, per tant, la capacitat deductiva.

L'aportació de l'estudi de la música a la millora de la qualitat del medi es duu a terme a través de la identificació de l'excés de renou i de la reflexió sobre la contaminació acústica i sobre l'ús indiscriminat del so, amb la finalitat de desenvolupar un esperit crític i d'adquirir hàbits de consum saludables.

Les activitats de moviment i la valoració de postures adequades en la interpretació vocal i instrumental contribueixen a desenvolupar hàbits saludables a partir del treball de relaxació, observació i correcció postural. També contribueixen al coneixement d'un mateix, del propi cos i de les possibilitats de cada persona. Així mateix, els continguts relacionats amb l'ús correcte de la veu i dels aparells auditiu i respiratori incideixen en l'educació per a la salut.

Competència digital

La música aprofita les tecnologies de la comunicació per accedir a la informació (partitures, arxius de so, etc.), per fer tasques de recerca o per dur a terme una feina més atractiva utilitzant el text, la imatge i el so en un sol suport.

Els alumnes han d'aprendre a cercar informació, a seleccionar-la, a analitzar-la amb esperit crític, a contrastar-la i a transformar-la en coneixement i, a la vegada, a respectar el codi ètic que en regeix la utilització.

Per reproduir, crear o editar produccions musicals, hi ha aplicacions específiques de gran utilitat per a l'àrea de música, que abans només estaven en mans dels experts i que avui dia estan a l'abast de tothom.

Aprendre a aprendre

La música potencia capacitats i destreses fonamentals per a l'aprenentatge guiat i autònom, com l'atenció, la concentració, la disciplina, la constància i la memòria, alhora que desenvolupa el sentit de l'ordre i de l'anàlisi.

L'audició musical necessita una escolta reiterada per arribar a conèixer una obra, reconèixer-la, identificar-ne els elements i apropiar-se'n.

Les activitats relacionades amb la interpretació musical i d'entrenament auditiu i d'autoobservació fomenten la presa de consciència sobre un mateix, el coneixement

del propi cos i de les pròpies possibilitats, la utilització de diferents estratègies d'aprenentatge, la gestió i el control eficaç dels processos individuals.

La realització de tasques pràctiques, ja siguin d'expressió o de creació, que presenten un resultat observable a curt o mig termini, així com l'observació del progrés, incideixen positivament en l'autoconfiança i en la motivació.

És important que cada alumne conegui les pròpies habilitats musicals i tenguí interès per millorar-les, que sàpiga planificar i dur a terme les tasques, així com defensar les pròpies idees i valorar la seva contribució dins el grup. D'aquesta manera, aconseguirà avançar en l'aprenentatge autònom al llarg del temps.

Competències socials i cíviques

Les audicions i les interpretacions col·lectives requereixen una feina cooperativa. A la vegada que es permet expressar les pròpies idees, s'han de respectar les idees alienes. La coordinació de la pròpia interpretació amb la dels altres membres del grup i l'obertura a manifestacions musicals diverses potencien el desenvolupament dels valors bàsics per a la convivència: la tolerància, el respecte a un mateix i a la resta, la iniciativa personal, l'acceptació i la valoració de tots els companys, la cooperació en tasques comunes i les habilitats per resoldre conflictes.

Així mateix, la cura de l'aula de música, dels instruments i materials, del centre, del municipi, etc., són habilitats necessàries de tot bon ciutadà que assumeix la interdependència i la responsabilitat de sentir-se membre de la societat.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

La interpretació i la composició són dos exemples clars d'activitats que requereixen una planificació prèvia i una presa de decisions per obtenir els resultats desitjats.

Amb les activitats relacionades amb la interpretació musical es desenvolupen habilitats, com ara la responsabilitat, la perseverança, la crítica constructiva i l'autoestima, factors clau per adquirir aquesta competència.

El treball col·laboratiu, present en les activitats de creació i expressió, recerca i anàlisi musical, permet desenvolupar les habilitats socials per relacionar-se, cooperar i fer feina en equip: assumir diferents rols, valorar les idees dels altres, dialogar i negociar, desenvolupar l'assertivitat per fer saber adequadament als altres les pròpies decisions, i treballar de manera conjunta i flexible.

Pel que fa al lideratge de projectes, calen individus amb capacitat d'anàlisi i de planificació, que sàpiguen comunicar, difondre, negociar, avaluar i autoavaluar-se i, a

partir d'aquí, continuar en la línia marcada o cercar una solució alternativa per a la situació. D'aquesta manera, es desenvolupen la confiança en un mateix, l'empatia, l'esperit de superació, les habilitats per al diàleg i la cooperació, l'organització del temps i les tasques, la capacitat d'afirmar i defensar drets o l'assumpció de riscos.

Consciència i expressions culturals

La música és una de les matèries que més contribueixen a la consecució d'aquesta competència. El coneixement de la música de diverses èpoques i cultures suposa un apropament a les persones i les societats que les varen crear i a les seves formes de pensament, que aporten elements de reflexió en relació amb l'estètica, la moda i el gust, així com en relació amb l'important paper que la música hi ha jugat i hi juga actualment.

Les activitats relacionades amb l'audició, la interpretació, l'anàlisi, la creació i l'expressió permeten als alumnes no tan sols apreciar i valorar críticament manifestacions musicals de diferents cultures, èpoques, gèneres i estils, sinó també relacionar aquestes manifestacions amb el propi context sociocultural i artístic. Es fomenta, per tant, l'interès per participar en la vida cultural i en la valoració i preservació del patrimoni.

9. ADAPTACIONS NECESSÀRIES PER ATENDRE L'ALUMNAT NESE

9.1. Plans d'actuació

El departament de Música no compta amb la possibilitat de tenir dos professors dins l'aula, ni de desdoblar grups. És per això, que el plantejament que es fa per atendre a les diferències entre els i les alumnes és atendre a la diferència de capacitats, interessos i necessitats i afavorir l'heterogeneïtat del grup d'alumnes, les seves diferents inclinacions i interessos i també les seves destreses i habilitats en uns continguts i en d'altres.

9.2. Criteris per a l'elaboració de les adaptacions curriculars

S'han de preveure les adaptacions curriculars atenent les necessitats, les capacitats i les possibilitats d'aprenentatge de cadascú. És necessari oferir, per tant, programes o intervencions d'ensenyament més individualitzades, que prioritzin alguns objectius i continguts, que treballin més especialment algunes habilitats, o alguns procediments, que utilitzin altres estratègies metodològiques i altres activitats, que es modifiquin els ritmes i els temps habituals per assolir els objectius i assimilar els continguts, i també

els criteris d'avaluació.

Els criteris són:

- Partir del nivell de desenvolupament de l'alumne, la qual cosa significa considerar tant les seves capacitats o grau de desenvolupament operatori, com els seus coneixements previs.
- Orientar la nostra atenció a estimular en l'alumne la capacitat d'aprendre a aprendre i serà més eficaç si es parteix del que l'alumne sap i sap fer.
- Promoure l'adquisició d'aprenentatges significatius, per això, les activitats d'ensenyament-aprenentatge garanteixen que l'alumne se senti motivat trobant sentit a les situacions d'aprenentatge i desenvolupi la seva capacitat de reflexió, comprensió i actuació.
- Promoure l'adquisició d'aprenentatges funcionals, per això, les activitats d'ensenyament-aprenentatge connectaran amb els coneixements previs de l'alumne i en possibilitaran la construcció autònoma d'esquemes de coneixement" i l'aplicació dels aprenentatges desenvolupats.
- Cercar formes d'adaptació en l'ajuda pedagògica a les diferents necessitats de cada alumne.
- Fomentar el desenvolupament de la capacitat de socialització i d'autonomia de l'alumne.

9.3. Mesures individuals de suport

- Per als alumnes amb necessitats educatives no determinades com a NESE: adaptacions curriculars no significatives (que es determinaran amb el format disponible al "Drive" per a alumnes NO NESE).
- Per als alumnes amb necessitats educatives valorats com a NESE: adaptacions curriculars no significatives (que es determinaran a l'informe NESE disponible al "Drive" per a alumnes amb NESE).
- Per als alumnes amb NEE, per als alumnes d'IT, en el cas que desconeguin les 2 llengües oficials, i/o per als alumnes amb un desfasament curricular de 2 o més cursos i un nivell de competència que no els permeti assolir els objectius de l'etapa: adaptacions curriculars significatives. Els estàndards d'aprenentatge seran la base per considerar si l'alumne té assolits els objectius de l'assignatura. A partir d'ells s'elaboraran els objectius adaptats amb el requisit de presentar un desfasament de 2

o més cursos.

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS DEL DEPARTAMENT.

L'única activitat que es contempla a hores d'ara és la participació de tots els alumnes que cursen la matèria de Música en els diferents nivells a la Mostra de Nadales que l'Ajuntament d'Alcúdia organitza cada any.

De manera puntual els alumnes que cursen la matèria de Música participen en algunes de les festivitats programades pel centre.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA. Matèria: MÚSICA (4t ESO)

0. ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT DEL DEPARTAMENT DE MÚSICA.

El departament de música de l'IES Port d'Alcúdia està integrat per dos professors:

- **Josep Alemany Font**, grau superior de flauta travessera pel Conservatori Superior del Liceu de Barcelona. Cos de Secundària. Professor interí, mitja jornada.
- **Miquel Herrero Olivares**, llicenciat en Història i Ciències de la Música, cos de Secundària. Professor amb plaça fixa, jornada sencera.

Els grups es distribueixen de la següent manera:

	Matèria	Curs	Hores
Josep Alemany Font	Música I	1r ESO A	3
		1r ESO B	3
		1r ESO C	3

	Matèria	Curs	Hores
Miquel Herrero Olivares	Música I	1r ESO D	3
	Música II	2n ESO	3
	Música	4rt d'ESO	3
	Taller de Música	UECCO	2

La reunió de departament està previst que es realitzi el dimecres en horari de 9'50 a 10'40.

1. SEQÜENCIACIÓ DE CONTINGUTS PER CURSOS

Estan extrets de l'Annex I del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015).

1.1. QUART D'ESO

Bloc 1. Interpretació i Creació

1. Interpretació vocal i instrumental i representació de danses amb un cert grau de complexitat; adquisició de les habilitats tècniques necessàries.
2. Interpretació de danses, de peces vocals i instrumentals apreses d'òida o mitjançant la lectura de partitures amb diversos tipus de notació.
3. Planificació, assaig, interpretació i avaluació de representacions musicals a l'aula, al centre, davant la comunitat educativa o en qualsevol altre espai o context.
4. Improvisació i elaboració d'arranjaments i creacions de peces musicals aplicant diferents tècniques, recursos i procediments compositius.
5. L'edició, la comercialització i la difusió de la música. Noves modalitats de distribució de la música i conseqüències per als professionals i la indústria musical.
6. Àmbits professionals de la música. Identificació i descripció de les diferents especialitats en la feina relacionada amb de la música. Coneixement de les possibilitats personals i professionals que ofereix la música.
7. Perseverança en la interpretació d'obres musicals i en la pràctica de l'expressió corporal i la dansa, emprant la veu, els instruments i el cos per aconseguir un grau de millora en la interpretació, tant individual com en grup.
8. Valoració i comprensió de la importància del silenci i del so com a condició prèvia per a l'existència de la música i com a part integral del medi ambient, i presa de consciència de l'agressió que suposa la contaminació acústica i les conseqüències que en deriven.

Bloc 2. Escolta.

1. Identificació i anàlisi auditiva d'elements significatius presents en els diferents estils, gèneres i formes, en obres i pràctiques musicals de diferents èpoques.
2. Comprensió i valoració d'obres i pràctiques musicals a partir de les dimensions

expressiva, estètica, comunicativa i social.

3. Utilització precisa i rigorosa del vocabulari musical específic per descriure diferents elements presents en la música.
4. Audició, reconeixement, anàlisi i comparació de música de gèneres, estils i èpoques diferents.
5. Interès, respecte i curiositat per la diversitat de propostes musicals, així com per les preferències musicals d'altres persones.
6. La crítica com a mitjà d'informació i valoració del fet musical. Anàlisi de crítiques musicals i ús d'un vocabulari apropiat per elaborar crítiques orals i escrites sobre la música escoltada.

Bloc 3. Contextos musicals i culturals.

1. Coneixement i valoració d'obres i estils musicals significatius de la música nacional i occidental i de la música de les Illes Balears en particular.
2. Aproximació a la pluralitat de tradicions musicals del món i als valors culturals i estètics que presenten.
3. Anàlisi de les relacions de la música amb el cinema, el teatre, els mitjans de comunicació, la publicitat, els videojocs i la indústria musical.
4. La música espanyola. Principals manifestacions de la música culta i popular actual i personalitats més representatives.
5. Utilització de distintes fonts d'informació per obtenir referències sobre músiques d'èpoques i cultures diferents, incloses les actuals, i sobre l'oferta de concerts i d'altres manifestacions musicals en viu i divulgades a través dels mitjans de comunicació.

Bloc 4. Música i Tecnologia.

1. El paper de les tecnologies en la música. Transformació de valors, hàbits, consum, gustos musicals, etc., com a conseqüència dels avenços tecnològics de les darreres dècades.
2. Utilització de dispositius electrònics, recursos d'Internet i programari musical de distintes característiques per a l'entrenament auditiu, l'escolta, la interpretació i la creació musical.
3. Aplicació de diferents tècniques d'enregistrament, analògic i digital, per enregistrar les creacions pròpies, les interpretacions executades en el context de l'aula i altres missatges musicals.

4. Anàlisi de les funcions de la música en diferents produccions audiovisuals: publicitat, televisió, cinema, videojocs, etc.
5. Sonorització d'imatges fixes i en moviment mitjançant la selecció de músiques preexistents o la creació de bandes sonores originals.
6. Valoració crítica de la utilització dels mitjans audiovisuals i de les tecnologies de la informació com a recurs per a la creació, la interpretació, el registre i la difusió de produccions sonores i audiovisuals.
7. Acceptació i compliment de les normes que regeixen la feina a l'aula per a un desenvolupament idoni de les activitats que s'hi duen a terme.

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ÀREA

Estan extrets de l'Annex I del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015). Els objectius específics de la matèria delimiten les capacitats musicals que els alumnes hauran d'haver assolit en finalitzar l'educació secundària obligatòria com a resultat dels aprenentatges realitzats en la matèria de Música.

1. Expressar idees i sentiments utilitzant la veu, el cos, objectes, instruments i recursos tecnològics amb la finalitat d'enriquir les pròpies possibilitats de comunicació i respectant altres formes d'expressió.
2. Desenvolupar diverses habilitats i tècniques que es puguin aplicar a la interpretació (vocal, instrumental, de moviment i dansa) i a la creació musical, tant individual com en grup.
3. Participar en activitats musicals organitzades dins i fora del centre escolar i fer-ho de forma responsable i proactiva, amb una actitud oberta, interessada i respectuosa, a fi de superar estereotips i prejudicis i de prendre consciència, com a membre d'un grup, de l'enriquiment que es produeix amb les aportacions dels altres.
4. Reconèixer les característiques de diferents obres musicals com a exemples de creació artística i del patrimoni cultural, apreciar les intencions subjacents a aquestes obres i les funcions que aconsegueixen i aplicar la terminologia apropiada per descriure-les i valorar-les críticament.
5. Valorar la importància del silenci i del so com a condició prèvia per a l'existència

- de la música i com a part integral del medi ambient, i prendre consciència de l'agressió que suposa la contaminació acústica i les conseqüències que té.
6. Escoltar una àmplia varietat d'obres, de estils, gèneres, tendències i cultures musicals diferents, apreciar-ne el valor com a font d'informació, coneixement, enriquiment intercultural i plaer personal, a fi de despertar l'interès de l'alumne per ampliar i diversificar les preferències musicals pròpies.
 7. Elaborar judicis i criteris personals, mitjançant una anàlisi crítica dels diferents usos socials de la música, de qualsevol origen, i aplicar-los amb autonomia i iniciativa davant situacions quotidianes; valorar la contribució d'aquests usos a la vida personal i a la de la comunitat.
 8. Conèixer, analitzar, valorar i respectar la música i la dansa pròpies, tant del territori nacional com de les Illes Balears, i contribuir activament a la conservació, divulgació i millora d'aquest patrimoni.
 9. Utilitzar de manera autònoma i creativa diverses fonts d'informació —mitjans audiovisuals, Internet, textos, partitures i altres recursos gràfics— per conèixer la música i gaudir-ne.
 10. Conèixer i utilitzar diferents mitjans audiovisuals i tecnologies de la informació i la comunicació com a recursos per a la producció musical i valorar la contribució d'aquests recursos a les diferents activitats musicals i a l'aprenentatge autònom de la música.
 11. Comprendre i apreciar les relacions entre el llenguatge musical i altres llenguatges i àmbits de coneixement, així com la funció i el significat de la música en diferents produccions artístiques i audiovisuals i en els mitjans de comunicació.

3. ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES.

3.1. Mètodes i propostes didàctiques.

- Els *principis metodològics* en què se basarà l'activitat docent són:

- L'alumne és **protagonista** i participa del procés d'ensenyament–aprenentatge.
- Allò que s'aprèn es construeix sobre allò que ja es coneix, integrant els nous coneixements, habilitats i destreses en base a experiències anteriors de l'alumne relacionades amb els seus interessos i necessitats (**aprenentatge significatiu**).

- Es motivarà l'alumne impartint continguts i plantejant activitats que percebi com a pròxims, interessants, útils i funcionals, per a afavorir la seva autoexpressió, la interpretació de fets reals i el pensament divergent. Propiciarem que se senti cada vegada més competent front als reptes plantejats, fet que retroalimentarà la seva **motivació** i elevarà la seva **autoestima**.
 - Els plantejaments educatius s'adaptaran a les característiques particulars, ritme de treball i casuística de cada alumne (**atenció a la diversitat**).
 - L'adquisició de nous coneixements i habilitats es planteja de forma progressiva i continuada, seqüenciada, ben definida, acotada i evitant l'ambigüitat (**progressió i gradualitat**).
 - Es propiciarà l'**autonomia** de l'alumne presentant materials que pugui abordar per sí mateix i incentivant la recerca, tractament i síntesi de la informació.
 - Es dissenyaran activitats que facilitin la **interacció** professor-alumne i alumne-alumne.
 - La matèria de Música s'imparteix tenint en compte que està íntimament connectada amb les matèries de Dibuix, Educació Física, i les Ciències Socials (**interdisciplinarietat**).
 - La matèria de Música s'imparteix, entre altres, amb l'objectiu d'estimular el desenvolupament de les capacitats de forma global, en especial les de **percepció, expressió i creativitat**.
 - L'educació en **valors** impregnarà amb caràcter transversal les activitats que es desenvolupin. Els alumnes han de conèixer, assumir i exercir els seus drets i deures en el respecte als altres, practicant la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitant-se en el diàleg i afiançant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural.
- Les diferents **activitats d'ensenyament-aprenentatge** que es duran a terme poden agrupar-se segons la seva finalitat i variaran en funció de la unitat didàctica a la qual s'apliquin. Haurà de plantejar-se un nombre elevat, seqüenciat, progressiu i variat d'activitats, que permeti donar resposta a la diversitat de l'alumnat. El disseny d'aquestes activitats estarà basat en els principis metodològics enunciats anteriorment. Les activitats que es duguin a terme correspondran a algun dels següents tipus:

- Activitats d'iniciació/introducció, amb què presentar la unitat d'aprenentatge i conèixer el nivell de coneixements previs dels alumnes sobre els aspectes que es desenvoluparan.
- Activitats de desenvolupament, que permetin als alumnes adquirir els coneixements mínims perseguits en cada unitat didàctica.
- Activitats d'ampliació i reforç, amb les quals els alumnes puguin aprofundir en els continguts adquirits i que facilitin l'aprenentatge dels alumnes que tinguin dificultats.
- Activitats d'avaluació, entre les quals s'inclouen les dels apartats precedents i aquelles que específicament tinguin com a finalitat avaluar l'adquisició de continguts.

Aquestes activitats es basaran en:

- L'audició, que apropi a la música de diferents èpoques i cultures, dotant l'alumne d'una sèrie de criteris de percepció que desenvolupin una actitud crítica amb la constant informació sonora.
- L'expressió/interpretació en les múltiples maneres (vocal, instrumental i corporal/moviment), que permetin a l'alumne relacionar-se amb la música des d'una òrbita pràctica i participativa.
- La creació, emprant recursos informàtics que permetin a l'alumne relacionar-se amb el fenomen musical directament alhora i posar en pràctica els coneixements de llenguatge musical adquirits.
- L'anàlisi, que capaciți l'alumne a veure la música com un art i com una ciència.
- La investigació, que acosti a l'alumne a diferents fonts d'informació i li aporti autonomia en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

- Alguns **aspectes metodològics** a tenir en compte. La influència mútua, mitjançant la qual l'ambient del grup repercuteix en les conductes de cada alumne i, de manera recíproca, les actituds individuals condicionen la trajectòria de la classe, fa necessari establir una organització que vertebrï el grup.

En la presentació, el professor informará als alumnes sobre aspectes rellevants del desenvolupament de la matèria com la relació i temporalització de les unitats didàctiques, els criteris i sistemes d'avaluació, criteris de qualificació i sistema de recuperació, els plantejaments metodològics i les instruccions d'ús de materials, la relació d'activitats extraescolars i complementàries, les normes de convivència i

funcionament, els drets i deures de l'alumnat i el professor, i qualsevol altre oportú.

Per a desenvolupar els principis esmentats, s'observaran els següents aspectes metodològics:

- **Organització del temps:** Les sessions s'organitzaran amb flexibilitat, preveient moments per a l'aclariment de dubtes, consultes i suggerències que formulin els alumnes, atenent a la diversitat del grup.
- **Organització del treball:** En funció del tipus d'activitat que es realitzaran els alumnes s'agrupen en:
 - Gran grup (la totalitat dels alumnes del grup-classe), en la majoria de les activitats;
 - Petit grup (4-5 persones), per als treballs en col·laboració basats en l'anàlisi, recerca, tractament i síntesi d'informació, que formarà a l'inici del curs el professor, sota el criteri d'heterogeneïtat; i
 - Individualment, en la resolució d'exercicis, treballs i exàmens.
- **Organització de l'espai:** La matèria s'imparteix en els següents espais físics:
 - Preferentment, a l'aula de música, que és suficientment espaiosa i aïllada de renous exteriors.
 - En altres aules de l'IES.
 - Ocasionalment en altres espais del centre o l'exterior, per a les activitats quan així s'estableixi.

El mobiliari es disposarà facilitant les intervencions del professorat, l'atenció de l'alumnat en classe així com la resolució de tot tipus d'activitats.

L'ús de l'aula d'informàtica, subjecte a prèvia sol·licitud.

3.2. Materials i recursos didàctics

El departament de Música elaborarà el material didàctic per als quatre cursos d'ESO. Els alumnes que cursen la matèria de Música tendran la possibilitat, sempre sota la supervisió del professorat de fer ús de tots els recursos materials dels que disposa l'aula específica.

Per al desenvolupament del procés ensenyament-aprenentatge els alumnes hauran d'emprar un quadern de classe i la flauta dolça. En els cursos de 1r i 2n es podrà utilitzar la tablet en el desenvolupament de les classes.

Es crearà un espai virtual (Classroom) on els alumnes podran trobar tots els recursos didàctics (l·listes audicions, partitures, vídeos, apunts ...) que es faran servir a classe.

4. TEMPORALITZACIÓ.

4rt d'ESO – MÚSICA		
1a avaluació	2a avaluació	3a avaluació
DO YOU REMEMBER	POP 1: DELS INICIS A LA BRITISH INVASION	POP 4: DEL POST-PUNK AL CANVI DE SEGLE
EL JAZZ	POP 2: THE BEATLES	L'ACTUALITAT
CONCERT DE NADAL	POP 3: DEL FOLK-ROCK AL PUNK	MÚSICA I IMATGE

5. ACTIVITATS I PROCEDIMENTS D'AMPLIACIÓ I REFORÇ.

Tot l'alumnat, amb independència de les seves especificitats individuals o de caràcter social, té dret a una educació bàsica adequada a les seves necessitats i característiques. Detectat el nivell de competència de l'alumne (Avaluació Inicial i informes del departament d'Orientació d'anys anteriors), s'adoptaran preferentment les mesures de caràcter ordinari i només quan escaigui les de caràcter extraordinari, sota les instruccions del Departament d'Orientació. Les mesures ordinàries d'atenció a la diversitat consistiran en:

- Plantejament d'activitats diverses de reforç i ampliació que permetin assignar tasques diferents als alumnes, proporcionant material de contingut heterogeni.
- Quan escaigui, adaptacions curriculars no significatives (ACI), que introduiran altres variacions en la metodologia i excepcionalment en la seqüenciació de continguts.

Les mesures extraordinàries que en el seu cas s'hagin d'adoptar d'acord amb les instruccions del Departament d'Orientació i sense perjudici de les mesures organitzatives que pugui adoptar el centre seran les previstes en la legislació aplicable:

- Adaptacions curriculars significatives: que comprendran la reformulació dels elements prescriptius del currículum per a l'alumne (objectius, continguts i criteris d'avaluació); i
- Mecanismes per atendre els alumnes de compensació lingüística, que afavoreixin la immersió lingüística, com ara no fer girs de la llengua i que l'alumne aprengui el nou idioma per associació d'idees i imatges, aportar material d'ampliació per a aprofundir en els coneixements en l'idioma de l'alumne, fer ús de les TIC com a element integrador i fomentar l'ensenyament recíproc.

6. AVALUACIÓ

6.1 Criteris d'avaluació per nivells

6.1.1. Quart d'ESO

Bloc 1. Interpretació i Creació

1. Assajar i interpretar, en petit grup, una peça vocal o instrumental o una coreografia apreses de memòria a través de l'audició o l'observació d'enregistraments d'àudio i vídeo o mitjançant la lectura de partitures i altres recursos gràfics.
2. Participar activament en algunes de les tasques necessàries per dur a terme activitats musicals al centre: planificació, assaig, interpretació, difusió, etc.
3. Compondre una peça musical utilitzant diferents tècniques i recursos.
4. Analitzar els processos bàsics de creació, edició i difusió musical i considerar la intervenció dels diferents professionals en aquests processos.

Bloc 2. Escolta.

1. Analitzar i descriure les principals característiques de diferents peces musicals a partir de l'audició i de l'ús de documents: partitures, textos o musicogrames.
2. Exposar de forma crítica l'opinió personal respecte de distintes músiques i/o manifestacions musicals, i argumentar-la en relació amb la informació obtinguda de diferents fonts: llibres, publicitat, programes de concerts, crítiques, etc.
3. Utilitzar la terminologia adequada en l'anàlisi d'obres i situacions musicals.
4. Reconèixer auditivament les obres musicals escoltades prèviament a l'aula, classificar-les i situar-les en el temps i l'espai, i determinar l'època o cultura i l'estil a què pertanyen; mostrar-se oberts i respectuosos davant les noves propostes musicals i, alhora, interessar-se per ampliar les preferències musicals.
5. Distingir les diverses funcions que aconsegueix la música en la nostra societat, atenent diverses variables: intenció d'ús, estructura formal, mitjà de difusió utilitzat, etc.
6. Explicar algunes de les funcions que aconsegueix la música en la vida actual de les persones i en la societat.

Bloc 3. Contextos musicals i culturals

1. Apreciar la importància patrimonial de la música espanyola i comprendre el valor de conservar-la i transmetre-la.

2. Conèixer l'existència d'altres manifestacions musicals i considerar-les com a font d'enriquiment personal.
3. Relacionar la música amb altres manifestacions artístiques.
4. Conèixer els grups i les tendències principals de la música popular actual.

Bloc 4. Música i Tecnologia

1. Valorar el paper de les tecnologies en la formació musical.
2. Aplicar les diferents tècniques d'enregistrament, analògic i digital, per enregistrar les creacions pròpies, les interpretacions executades en el context de l'aula i altres missatges musicals.
3. Sonoritzar una seqüència d'imatges fixes o en moviment emprant diferents recursos informàtics.
4. Caracteritzar la funció de la música en els diferents mitjans de comunicació (ràdio, televisió, cinema) i en produccions audiovisuals com la publicitat, els videojocs i altres aplicacions tecnològiques.
5. Conèixer i utilitzar amb autonomia les possibilitats de les tecnologies aplicades a la música.

6.2. Estàndards d'avaluació d'aprenentatge. MÚSICA (4t ESO). (els mínims sobreimpressionats en negreta)

Bloc 1. INTERPRETACIÓ I CREACIÓ

1.1. Aplica les habilitats tècniques necessàries en les activitats d'interpretació, col·labora amb el grup i respecta les regles fixades per assolir un resultat d'acord amb les seves possibilitats.

1.2. Llegeix partitures com a suport a la interpretació.

2.1. Interpreta i memoritza un repertori variat de cançons, peces instrumentals i danses amb un nivell de complexitat creixent.

3.1. Coneix i utilitza adequadament diferents tècniques, recursos i procediments compositius per elaborar arranjaments musicals, improvisar i compondre música.

3.2. Utilitza amb autonomia diferents recursos informàtics al servei de la creació musical.

4.1. Coneix i analitza el procés seguit en distintes produccions musicals (discs, programes de ràdio i televisió, cinema, etc.) i el paper dels professionals que intervenen en les diferents fases del procés.

Bloc 2. ESCOLTA.

1.1. Analitza i comenta les obres musicals proposades ajudant-se de diverses fonts documentals.

1.2. Llegeix partitures com a suport a l'audició.

2.1. Analitza crítiques musicals i utilitza un vocabulari adequat per elaborar crítiques orals i escrites sobre la música escoltada.

3.1. Utilitza amb rigor un vocabulari adequat per descriure la música.

4.1. Reconeix i compara els trets distintius d'obres musicals i els descriu utilitzant una terminologia adequada.

4.2. Situa l'obra musical en les coordenades d'espai i temps.

4.3. Mostra interès, respecte i curiositat per la diversitat de propostes musicals i pels gustos musicals d'altres persones.

5.1. Mostra una actitud crítica davant el paper dels mitjans de comunicació en la difusió i la promoció de la música.

6.1. Coneix i explica el paper de la música en situacions i contextos diversos: actes de la vida quotidiana, espectacles, mitjans de comunicació, etc.

Bloc 3. CONTEXTOS MUSICALS I CULTURALS

1.1. Mostra interès per conèixer el patrimoni musical espanyol.

1.2. Coneix els testimonis més importants del patrimoni musical espanyol i els situa en el seu context històric i social.

2.1. Analitza, mitjançant l'audició, músiques de diferents llocs del món i n'identifica les característiques fonamentals.

2.2. Reconeix les característiques bàsiques de la música espanyola i de la música popular urbana.

3.1. Elabora treballs en els quals estableix sinèrgies entre la música i altres manifestacions artístiques.

4.1. Fa tasques de recerca sobre l'evolució de la música popular i n'exposa els resultats a la resta del grup.

4.2. Utilitza els recursos que li ofereixen les noves tecnologies per exposar els continguts de manera clara.

Bloc 4. MÚSICA I TECNOLOGIA

1.1. Selecciona recursos tecnològics per a diferents aplicacions musicals.

1.2. Comprèn la transformació dels valors, els hàbits, el consum i el plaer

musical com a conseqüència dels avenços tecnològics.

2.1. Empra les tècniques bàsiques necessàries per elaborar un producte audiovisual.

3.1. Sap cercar i seleccionar fragments musicals adequats per sonoritzar seqüències d'imatges.

3.2. Sonoritza imatges fixes i en moviment a partir de la selecció de músiques preexistents o de la creació de bandes sonores originals.

4.1. Utilitza amb autonomia les fonts d'informació i els procediments apropiats per investigar i elaborar treballs relacionats amb la funció de la música en els mitjans de comunicació.

5.1. Mostra interès per conèixer les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies com a eines per a l'activitat musical.

5.2. Coneix i consulta fonts d'informació impresa o digital per resoldre dubtes i per avançar en l'aprenentatge autònom.

5.3. Utilitza la informació de manera crítica, l'obté de diferents mitjans i la pot utilitzar i transmetre emprant diferents suports.

5.4. Coneix i compleix les normes establertes per dur a terme les diferents activitats d'aula.

6.3. Criteris de qualificació per nivells.

4t d'ESO. Criteris de qualificació.	
Nombre mínim de parcials per avaluació	2
Exàmens, exercicis teòrics...	40,00%
Pràctica, entrega de quadern, tasques...	40,00%
Actitud	20,00%
Correcció lingüística	Ja inclosa a les anteriors

Als quatre cursos d'ESO en els que s'imparteix la matèria de Música, la nota de l'avaluació serà el resultat de la suma proporcional de les parts.

L'avaluació és contínua, per tant, no es realitzaran proves de recuperació al llarg del curs. Una avaluació quedarà automàticament recuperada si s'aprova la següent. Els alumnes avaluats negativament al mes de juny hauran de presentar, al setembre, el quadern de classe (30% de la nota final) amb una selecció d'activitats realitzades al

llarg de l'any. A més, es disposarà una prova teòrico-pràctica (50% de la nota final) representativa de la totalitat del curs. Per a establir la qualificació final de setembre també es tindrà en compte la nota de l'alumne al mes de juny (20% de la nota final).

6.4. Procediments d'avaluació

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat és **contínua i diferenciada** segons les diferents matèries i es realitzarà conforme als criteris d'avaluació establerts en l'apartat anterior. El procés d'avaluació té les següents característiques:

- Té **finalitat formativa** –és una estratègia de millora i ajust sobre la marxa del procés d'ensenyament–aprenentatge per a aconseguir els objectius previstos– i **sumativa** –permet determinar el grau de consecució d'aquests objectius al final del procés–.
- És **intern a la comunitat educativa**, normalment en forma d'avaluació de l'alumnat pel professor, i incorpora la coavaluació i l'autoavaluació del procés d'aprenentatge pels alumnes.
- L'avaluació s'aplica a l'inici (**avaluació inicial**), durant (**avaluació processual**) i al final de l'aprenentatge (**avaluació final**).

6.4.1. Procediments i instruments per a l'avaluació.

Per a avaluar a l'alumne, s'empraran com a **procediments d'avaluació** l'observació directa en classe, la formulació de preguntes, la sol·licitud de productes en forma de comentaris, anàlisis o treballs relacionats amb els continguts... i el seguiment del quadern de l'alumne. Pel que fa al quadern de classe dels alumnes es posarà especial èmfasi en els criteris formals proposats pel Centre:

- Full de presentació de la matèria aferrats a la primera pàgina.
- Data de cada dia.
- Estructura correcta amb títols d'apartat o subapartat.
- Marges.
- Colors (evitar el vermell)
- Copiar els enunciats.
- Atenció a la cal·ligrafia.

Les dades que s'obtenen d'aquests procediments seran enregistrades a través dels **instruments per a l'avaluació**, i conformaran el quadern de seguiment del professor:

- a) proves teòrico-pràctiques de diverses unitats didàctiques amb què s'enregistrarà l'avaluació de l'adquisició de conceptes i destreses; i
- b) llistes de verificació, amb que s'enregistra l'avaluació de les actituds i destreses i coneixements durant les diferents activitats programades.

6.4.2. Avaluació a l'inici del procés d'aprenentatge.

Per a avaluar els coneixements de partida de l'alumnat, s'efectuarà una prova teòrico-pràctica en la segona sessió del curs que no formarà part de la qualificació de l'assignatura, ja que no avalua la consecució de cap dels objectius programats. Aquesta programació didàctica és suficientment flexible per a integrar els reajustaments que es dedueixin dels resultats d'aquesta avaluació inicial.

6.4.3. Avaluació durant i al final del procés d'aprenentatge.

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat és contínua i atén als següents aspectes:

- **Procediments i instruments d'avaluació:** Els procediments i instruments d'avaluació són tots els establerts en l'apartat 6.4.1.
- **Criteris de qualificació:** Les proves teòrico-pràctiques, així com la resta d'activitats, realitzades i/o entregades en el plaç establert es puntuaran entre 1 i 10 punts.

6.5. Criteris i procediments de recuperació de pendents.

Els alumnes que tinguin algun nivell de la matèria de Música suspès tendran la possibilitat d'aprovar l'assignatura al mes d'abril del curs següent.

La recuperació consistirà en la realització d'un quadern d'activitats (40% de la nota final) que serà supervisat periòdicament. A més, aquests alumnes hauran de realitzar una prova teòrico-pràctica (60% de la nota final) relacionada amb les activitats esmentades.

Si un alumne amb la matèria de Música pendent aprova les dues primeres avaluacions de la matèria en el nivell que cursa actualment quedarà exempt de realitzar la prova de pendents amb una qualificació de "5".

Si un alumne amb la matèria de Música pendent aprova l'avaluació ordinària de la matèria en el nivell que cursa actualment quedarà exempt de realitzar la prova de pendents del mes de setembre amb una qualificació de "5".

6.6. Criteris de promoció i titulació.

- Veure PGA

7. ENSENYAMENTS GLOBALITZATS (TRANSVERSALITAT).

Article 13 del Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015)

- 1r ESO: Educació vial. Xarxa segura. Treball cooperatiu.
- 2n ESO: Integració cultural. Violència de gènere. Treball cooperatiu.
- 3r ESO: Sexualitat. Orientació acadèmica. Violència de gènere.
- 4t ESO: Orientació acadèmica. Violència de gènere.

8. CONTRIBUCIÓ DE LA MATÈRIA A L'ADQUISICIÓ DE COMPETÈNCIES CLAU.

Entenem per competència la capacitat de mobilitzar els recursos personals (cognitius, afectius, habilitats, components socials i de comportament), de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, per aconseguir una acció eficaç. El grau d'adquisició es manifesta en les accions, decisions i actituds que es prenen davant d'aquest context. Es consideren competències el conjunt d'aprenentatges imprescindibles "que ha d'haver desenvolupat un jove o una jove en finalitzar l'ensenyament obligatori per poder assolir la seva realització personal, exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta d'una manera satisfactòria i ser capaç de desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida".

Comunicació lingüística

La música i el llenguatge interactuen i s'enriqueixen mútuament. La música com a art proporciona un coneixement més ampli de la comunicació.

Alguns aspectes que contribueixen a millorar la competència lingüística són: l'ús del llenguatge com a eina fonamental per a la convivència; l'adquisició i la utilització d'un vocabulari musical bàsic que permeti expressar adequadament les idees pròpies pel que fa a l'anàlisi, la creació i la interpretació; el treball de la respiració, la dicció, l'articulació i l'expressió adequada del text en la música vocal, etc.

La relació constant entre música i text facilita la reflexió sobre la interacció de diversos llenguatges a partir de l'anàlisi dels elements literaris i de la manera com són presents en una bona part de les manifestacions musicals.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

La música influeix en el desenvolupament d'aquestes competències mitjançant la utilització habitual d'elements específics del llenguatge musical (durada de les figures musicals, mètrica), l'ús de nocions elementals d'acústica, etc. De la mateixa manera, proporciona eines per desenvolupar la capacitat de resolució de problemes relacionats amb el llenguatge, la interpretació i la creació musical, a partir de plantejaments, individuals o col·lectius, sobre la creació, l'anàlisi i la formulació d'hipòtesis, les quals suposen reflexionar, extreure conclusions i elaborar propostes de resolució. Per tant, contribueix a desenvolupar el pensament lògic, les relacions causa-efecte i, per tant, la capacitat deductiva.

L'aportació de l'estudi de la música a la millora de la qualitat del medi es duu a terme a través de la identificació de l'excés de renou i de la reflexió sobre la contaminació acústica i sobre l'ús indiscriminat del so, amb la finalitat de desenvolupar un esperit crític i d'adquirir hàbits de consum saludables.

Les activitats de moviment i la valoració de postures adequades en la interpretació vocal i instrumental contribueixen a desenvolupar hàbits saludables a partir del treball de relaxació, observació i correcció postural. També contribueixen al coneixement d'un mateix, del propi cos i de les possibilitats de cada persona. Així mateix, els continguts relacionats amb l'ús correcte de la veu i dels aparells auditiu i respiratori incideixen en l'educació per a la salut.

Competència digital

La música aprofita les tecnologies de la comunicació per accedir a la informació (partitures, arxius de so, etc.), per fer tasques de recerca o per dur a terme una feina més atractiva utilitzant el text, la imatge i el so en un sol suport.

Els alumnes han d'aprendre a cercar informació, a seleccionar-la, a analitzar-la amb esperit crític, a contrastar-la i a transformar-la en coneixement i, a la vegada, a respectar el codi ètic que en regeix la utilització.

Per reproduir, crear o editar produccions musicals, hi ha aplicacions específiques de gran utilitat per a l'àrea de música, que abans només estaven en mans dels experts i que avui dia estan a l'abast de tothom.

Aprendre a aprendre

La música potencia capacitats i destreses fonamentals per a l'aprenentatge guiat i autònom, com l'atenció, la concentració, la disciplina, la constància i la memòria,

ahora que desenvolupa el sentit de l'ordre i de l'anàlisi.

L'audició musical necessita una escolta reiterada per arribar a conèixer una obra, reconèixer-la, identificar-ne els elements i apropiar-se'n.

Les activitats relacionades amb la interpretació musical i d'entrenament auditiu i d'autoobservació fomenten la presa de consciència sobre un mateix, el coneixement del propi cos i de les pròpies possibilitats, la utilització de diferents estratègies d'aprenentatge, la gestió i el control eficaç dels processos individuals.

La realització de tasques pràctiques, ja siguin d'expressió o de creació, que presenten un resultat observable a curt o mig termini, així com l'observació del progrés, incideixen positivament en l'autoconfiança i en la motivació.

És important que cada alumne conegui les pròpies habilitats musicals i tengui interès per millorar-les, que sàpiga planificar i dur a terme les tasques, així com defensar les pròpies idees i valorar la seva contribució dins el grup. D'aquesta manera, aconseguirà avançar en l'aprenentatge autònom al llarg del temps.

Competències socials i cíviques

Les audicions i les interpretacions col·lectives requereixen una feina cooperativa. A la vegada que es permet expressar les pròpies idees, s'han de respectar les idees alienes. La coordinació de la pròpia interpretació amb la dels altres membres del grup i l'obertura a manifestacions musicals diverses potencien el desenvolupament dels valors bàsics per a la convivència: la tolerància, el respecte a un mateix i a la resta, la iniciativa personal, l'acceptació i la valoració de tots els companys, la cooperació en tasques comunes i les habilitats per resoldre conflictes.

Així mateix, la cura de l'aula de música, dels instruments i materials, del centre, del municipi, etc., són habilitats necessàries de tot bon ciutadà que assumeix la interdependència i la responsabilitat de sentir-se membre de la societat.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

La interpretació i la composició són dos exemples clars d'activitats que requereixen una planificació prèvia i una presa de decisions per obtenir els resultats desitjats.

Amb les activitats relacionades amb la interpretació musical es desenvolupen habilitats, com ara la responsabilitat, la perseverança, la crítica constructiva i l'autoestima, factors clau per adquirir aquesta competència.

El treball col·laboratiu, present en les activitats de creació i expressió, recerca i anàlisi musical, permet desenvolupar les habilitats socials per relacionar-se, cooperar i fer

feina en equip: assumir diferents rols, valorar les idees dels altres, dialogar i negociar, desenvolupar l'assertivitat per fer saber adequadament als altres les pròpies decisions, i treballar de manera conjunta i flexible.

Pel que fa al lideratge de projectes, calen individus amb capacitat d'anàlisi i de planificació, que sàpiguen comunicar, difondre, negociar, avaluar i autoavaluar-se i, a partir d'aquí, continuar en la línia marcada o cercar una solució alternativa per a la situació. D'aquesta manera, es desenvolupen la confiança en un mateix, l'empatia, l'esperit de superació, les habilitats per al diàleg i la cooperació, l'organització del temps i les tasques, la capacitat d'afirmar i defensar drets o l'assumpció de riscos.

Consciència i expressions culturals

La música és una de les matèries que més contribueixen a la consecució d'aquesta competència. El coneixement de la música de diverses èpoques i cultures suposa un apropament a les persones i les societats que les varen crear i a les seves formes de pensament, que aporten elements de reflexió en relació amb l'estètica, la moda i el gust, així com en relació amb l'important paper que la música hi ha jugat i hi juga actualment.

Les activitats relacionades amb l'audició, la interpretació, l'anàlisi, la creació i l'expressió permeten als alumnes no tan sols apreciar i valorar críticament manifestacions musicals de diferents cultures, èpoques, gèneres i estils, sinó també relacionar aquestes manifestacions amb el propi context sociocultural i artístic. Es fomenta, per tant, l'interès per participar en la vida cultural i en la valoració i preservació del patrimoni.

9. ADAPTACIONS NECESSÀRIES PER ATENDRE L'ALUMNAT NESE

9.1. Plans d'actuació

El departament de Música no compta amb la possibilitat de tenir dos professors dins l'aula, ni de desdoblar grups. És per això, que el plantejament que es fa per atendre a les diferències entre els i les alumnes és atendre a la diferència de capacitats, interessos i necessitats i afavorir l'heterogeneïtat del grup d'alumnes, les seves diferents inclinacions i interessos i també les seves destreses i habilitats en uns continguts i en d'altres.

9.2. Criteris per a l'elaboració de les adaptacions curriculars

S'han de preveure les adaptacions curriculars atenent les necessitats, les capacitats i

les possibilitats d'aprenentatge de cadascú. És necessari oferir, per tant, programes o intervencions d'ensenyament més individualitzades, que prioritzin alguns objectius i continguts, que treballin més especialment algunes habilitats, o alguns procediments, que utilitzin altres estratègies metodològiques i altres activitats, que es modifiquin els ritmes i els temps habituals per assolir els objectius i assimilar els continguts, i també els criteris d'avaluació.

Els criteris són:

- Partir del nivell de desenvolupament de l'alumne, la qual cosa significa considerar tant les seves capacitats o grau de desenvolupament operatori, com els seus coneixements previs.
- Orientar la nostra atenció a estimular en l'alumne la capacitat d'aprendre a aprendre i serà més eficaç si es parteix del que l'alumne sap i sap fer.
- Promoure l'adquisició d'aprenentatges significatius, per això, les activitats d'ensenyament-aprenentatge garantirán que l'alumne se senti motivat trobant sentit a les situacions d'aprenentatge i desenvolupi la seva capacitat de reflexió, comprensió i actuació.
- Promoure l'adquisició d'aprenentatges funcionals, per això, les activitats d'ensenyament-aprenentatge connectaran amb els coneixements previs de l'alumne i en possibilitaran la construcció autònoma d'esquemes de coneixement" i l'aplicació dels aprenentatges desenvolupats.
- Cercar formes d'adaptació en l'ajuda pedagògica a les diferents necessitats de cada alumne.
- Fomentar el desenvolupament de la capacitat de socialització i d'autonomia de l'alumne.

9.3. Mesures individuals de suport

- Per als alumnes amb necessitats educatives no determinades com a NESE: adaptacions curriculars no significatives (que es determinaran amb el format disponible al "Drive" per a alumnes NO NESE).
- Per als alumnes amb necessitats educatives valorats com a NESE: adaptacions curriculars no significatives (que es determinaran a l'informe NESE disponible al "Drive" per a alumnes amb NESE).
- Per als alumnes amb NEE, per als alumnes d'IT, en el cas que desconeguin les 2

llengües oficials, i/o per als alumnes amb un desfasament curricular de 2 o més cursos i un nivell de competència que no els permeti assolir els objectius de l'etapa: adaptacions curriculars significatives. Els estàndards d'aprenentatge seran la base per considerar si l'alumne té assolits els objectius de l'assignatura. A partir d'ells s'elaboraran els objectius adaptats amb el requisit de presentar un desfasament de 2 o més cursos.

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS DEL DEPARTAMENT.

L'única activitat que es contempla a hores d'ara és la participació de tots els alumnes que cursen la matèria de Música en els diferents nivells a la Mostra de Nadales que l'Ajuntament d'Alcúdia organitza cada any.

De manera puntual els alumnes que cursen la matèria de Música participen en algunes de les festivitats programades pel centre.